

EDITORIAL

Les contradiccions del president

El president de la Generalitat Valenciana, Francesc Camps, afirmava, en la jornada de l'inici de les classes en Educació Infantil i Primària, que l'educació "està per damunt dels partits polítics i de les legislatures".

Les paraules del president són contradictòries amb les actuacions del Govern valencià i del Ministeri d'Educació en els darrers anys, ja que ni l'aplicació de l'anterior Reforma Educativa (LOGSE) ni l'aprovació de la Llei de Qualitat (LOCE) s'han fet respectant els principis que ara invoca. El Partit Popular ha retardat l'aplicació de la LOGSE, i ha aprovat la Llei de Qualitat, que no compta amb el consens de la comunitat educativa. La LOCE és una llei de partit, una llei sectària, que només compta amb el suport de la patronal i de la Conferència Episcopal espanyola. Amb la promulgació de la Llei, el Partit Popular ha buscat la confrontació, en imposar una llei rebutjada per tothom.

Front a aquestes polítiques, cal un autèntic Pacte per l'Educació, basat en el consens i el diàleg de la comunitat educativa, els agents socials i polítics i les comunitats autònomes, que respecte l'àmbit de l'educació al marge de la confrontació partidista. S'ha de subratllar, però, que el consens no es podrà construir a partir de la LOCE ni de les polítiques conservadores i privatitzadores dels Executius de Madrid i València.

Aules prefabricades en un centre de Secundària. / XELO GARCIA

STEPV-IV adverteix que qualsevol pacte passa per donar una prioritat destacada a l'Escola Pública

Educació anuncia un 'Pla' de quatre anys, sense mesures ni calendari

L'anomenat Pla d'Actuacions per a la Qualitat del Sistema Educatiu Valencià (PAQSE) és la proposta de caràcter quadriennal anunciada per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports per tal d'aplicar la Llei de Qualitat de l'Educació (LOCE) al sistema educatiu valencià. L'Administració ha anunciat la presentació d'aquest Pla al Consell Escolar Valencià per al debat de la comunitat educativa. Posteriorment, el PAQSE es presentarà a les Corts Valencianes, però tanmateix no s'indica quin serà el calendari del debat anunciat.

El primer d'agost el Ple del Consell de la Generalitat Valenciana aprovava el PAQSE, encara que només feia públic un resum. El document donat a conèixer consta de nou punts: atenció a la diversitat, educació intercultural i integració social; educació plurilingüe; Formació Professional; ensenyaments escolars de règim especial (artístics, idiomes i esportius); Formació de Persones Adultes; reconeixement i prestigi social de la funció docent; Educació Pre-escolar (0-3 anys); descentralització de la gestió dels centres de

Pre-escolar, Infantil i Primària; desenvolupament d'un sistema valencià de *software* lliure per a l'educació.

El document presentat no detalla en canvi les actuacions concretes que hauria d'acometre la Generalitat Valenciana, ni tampoc senyala quines seran les millores que s'introduiran en el sistema educatiu valencià. Cal recordar que el PAQSE es va presentar a l'opinió pública, pocs dies després de la presa de possessió del nou conseller d'Educació.

PÀGINES 4 I 5

Comença el procés d'adscripció del professorat de Secundària

Amb l'inici del curs 2003-2004 comença un procés que afecta al professorat de Secundària, amb la publicació dels llocs de treball de cada IES i l'adscripció de tot el professorat definitiu a aquests llocs. La publicació de la normativa en setembre obri el procés d'adscripció que es realitzarà a partir d'octubre.

El maig de 1999 se signava un acord que establia un nou model de plantilles docents en els instituts, les plantilles modulares. L'acord contemplava un procés progressiu d'implantació d'aquestes plantilles i el compromís de negociar durant el procés la normativa necessària per tal d'adaptar-les a la nova configuració dels centres i a la LOGSE. L'objectiu pretenia establir unes plantilles estables que no depengueren de la matriculació anual de l'alumnat, sinó del perfil del Mapa Escolar. En 2002, després d'un procés de mobilitzacions unitàries, els sindicats van signar amb el conseller un document que comprometia l'Administració a complir els acords signats.

Negociacions pendents

El Sindicat ha apostat clarament per aquest procés d'adscripció des del primer moment i ha lluitat perquè es desenvolupa dins d'un marc normatiu que donara seguretat laboral i jurídica a tots els treballadors i treballadores de l'ensenyament.

La negociació encara no ha finalitzat, perquè queda per resoldre la catalogació lingüística, el desenvolupament complet de les plantilles de Cicles Formatius, la dotació objectiva de plantilla extraordinària per atendre l'alumnat de necessitats educatives especials.

PÀGINES 6 I 7

SUMARI

- 9 Entrevista a Empar Claramunt i Carme G. Corberán
- 10 Llei Valenciana d'Universitats
- 11 Complement d'ESO per als mestres de Privada
- 13 Per la coeducació, contra la Llei de Qualitat

9

d'octubre

GUANYEM LA LLIBERTAT

MANIFESTACIÓ UNITÀRIA.
Plaça de Sant Agustí.
18 hores. València.
Convoca:
Comissió 9 d'Octubre.

com
pro,
mís
pel valencià

MANIFESTACIÓ

18 d'octubre.
18.30 h. Plaça dels Estels
Alacant

FESTA

Després de la manifestació
al Port d'Alacant

L'all...

Per a la irregular política d'infraestructures de la Generalitat, que torna a omplir els barracons -aules prefabricades, segons la terminologia oficial- de xiquets i xiquetes. A destacar el cas d'El Saler, on en un espai reduït s'ha forçat la ubicació d'una escola i un institut.

...i l'oli

Per als centres educatius públics de la comarca de la Ribera, agrupats sota el nom *Confluència 340*, guardonats en els premis Jacques Delors per l'amplia bateria de projectes educatius posats en marxa.

ÈPOCA IV - N.º 174. Octubre 2003

SINDICAT DE TREBALLADORS I TREBALLADORES
DE L'ENSENYAMENT DEL PAÍS VALENCIÀ.
INTERINDICAL VALENCIANA (STEPV-Iv)

Director: JOAN BLANCO
Cap de Redacció: RAFA MIRALLES
Redacció: MANUEL CABANILLAS, MARC CANDELA, JOAN PAU CIMARRO,
MIQUEL COLL, XELO GARCIA, JAUME LLOPIS,
VICENT MAURI, CLARA MOLINA, TOMÁS MORENO,
ALBERT SANSANO, FRANCESC TORTOSA, ANTONI VIÑAS
Disseny i diagramació:
JORDI BOLUDA, RAFA MIRALLES
Fotografies: XELO GARCIA, MANOLO CABANILLAS,
JORDI BOLUDA, MANOLO GARCIA
Revisió lingüística: JOSÉ OROZCO

ALLIOLI no assumeix necessàriament els criteris i opinions
continguts en els treballs dels seus col·laboradors.

Administració, Redacció i Publicitat: Juan de Mena, 18, baix.
46008 València. Tel. 963919147. Fax: 963924334
correu-e: allioli.stepv@intersindical.org
http://www.intersindical.org/stepv

Imprimeix: Bronte Graf, S. L.
Cullerers, 18. Alaquàs. Tel. 961515017
Tiratge: 13.000 exemplars
ISSN 1576-0197
Dipòsit Legal: V-1.454-1981
Franqueig Concertat 46/075

Alacant: Glorieta P. Vicente Mogica, 5-12. 03005. Tel. 965985165
Alcoi: Jordi de Sant Jordi, 16-B. 03804. Tel. 965523151
Alzira: Avgda. Luis Suñer, 28-4t, p. 16. 46600. Tel. 962400221
Elx: Maximilià Thous, 121-b. 03201. Tel. 966225616
Castelló: Marqués de Valverde, 8. 12003. Tel. 964269094
Gandia: Sant Pasqual, 13 - 1r dia. 46700. Tel.-Fax: 962950754
València: Juan de Mena, 18. 46008. Tel. 963919147
Vinaròs: Avinguda Llibertat, 4 - 5é. 12500. Tel. 964407265
Xàtiva: Portal del Lleó, 8, 2º. 46800. Tel. 962283067

Universitat d'Alacant: Edifici Germà Bernàcer, b. Tel. 965909512.
Universitat Jaume I Castelló: Ed. Rectorat. Campus Riu Sec. Tel. 964728812.
Universitat de València: Blasco Ibáñez, 21. Tel. 963983018.
Universitat Politècnica de València: Camí de Vera, s/n. Tel. 963877046.
Universitat Miguel Hernández (Elx): Maximilià Thous, 121 b. Tel. 966225616.

Relleu en la direcció d'ALL-I-OLI

Després de vuit anys com a director d'ALL-I-OLI, Vicent Esteve abandona la màxima responsabilitat al front d'aquesta publicació i de l'Àrea de Publicacions de l'STEPV-Iv. A Vicent Esteve el substitueix des d'ara Joan Blanco, que ja formava part del Consell de Redacció i que ens els últims anys s'ha responsabilitzat de coordinar la web sindical.

Vicent Esteve (Alzira, 1956) ha dirigit la publicació des de 1995, encara que amb anterioritat ja la coordinava. Des de llavors, l'Àrea de Publicacions ha experimentat un notable creixement en tiratge, noves seccions i col·laboracions..., edició de llibres sobre salut laboral i el 70è aniversari de les Normes de Castelló. Destaca, a més, la presència creixent en Internet amb una web que supera de llarg el milió d'accésos. Vicent Esteve torna ara com a mestre de Primària al seu col·legi, el Miguel Hernández de Torrent.

El nou director d'ALL-I-OLI, Joan Blanco (Ciudad Real, 1956) era fins ara el responsable de la web del Sindicat i també membre de la Redacció de la revista des de 1987. Blanco, que durant els últims anys compatibilitzava les tasques sindicals amb el treball docent al col·legi públic Professor Ramiro Jover de València, torna a assumir la responsabilitat que ja va exercir en un període anterior, de 1989 a 1995.

TOTES I TOTS

Torna el sexisme, ministra?

Xelo García Murillo

Fa ja uns quants anys, quan a la meua escola prenguérem consciència global que l'anul·lació de les xiquetes era tal que calia emprendre estratègies i accions immediates per començar a treballar cap a la coeducació, una de les primeres i més evidents activitats va ser la del llenguatge coeducatiu. Era la primera mesura, la més bàsica i la més fàcil, a la llarga. Això, fins i tot va ser abans d'elaborar el projecte coeducatiu, perquè ens semblava elemental fer aquest treball. Així que, a més de procurar que les xiquetes ja aparegueren anomenades en tots els àmbits escolars, vam anar acostumant-nos a seleccionar els materials

de l'alumnat d'acord amb una sèrie de garanties de qualitat, i una d'elles, potser la més important en aquell moment, era que el llenguatge, les imatges, les concepcions de la història i de la ciència... foren com menys sexistes millor. Fa només deu anys, no era fàcil trobar materials que passaren aquesta primera prova i moltes vegades optàvem per confeccionar-los nosaltres. Amb el pas dels anys cada vegada més editorials ja saben com han de fer-ho i ara ja és difícil trobar algun llibre de text que no faça servir un llenguatge coeducatiu i

unes imatges no sexistes, tot i que la qüestió de la ciència i la història no androcèntrica ja és més difícil, però no impossible.

Però, heus ací que en 2003,

XELO GARCIA

quan ja havíem perdut pràctica en l'acaçament de llenguatge sexista, arriba a les nostres mans, de primer, l'esborrany; després, l'avant-projecte, i, finalment, la Llei Orgànica de la Qualitat de l'Educació, també anomenada LOCE, LOQUE, LOCA... En ferne una primera lectura, no ens ho podíem creure, era com si no hagueren passat els anys, perquè hi reapareixien els alumnes, l'alumne, el mestre, els pares, el director... Ni una mínima referència a les dones, ni un xicotet detall. Una altra vegada ja no existim les mestres, les alumnes,

les mares, les directores. A nosaltres, que sempre hem considerat una garantia de qualitat la utilització del llenguatge coeducatiu, ens sorprén que ara vinga la ministra, tot i ser dona, que faça una llei, anomenada per ella mateixa de "qualitat", que incompleix la primera i més elemental de les normes. Pot ser que no tinga la senyora ministra un equip d'assessorament que li revise els documents importants perquè siguen adequats en tots els sentits.

Quan vam fer una lectura del text legal, en l'equip de cicle no ens en sabíem avenir. Amb la pràctica que havíem adquirit en uns pocs anys d'intentar-ho! Tant és així que a hores d'ara, a la majoria de les escoles, les xiquetes ja es veuen reconegudes sempre en el llenguatge. Com és possible que no sàpiguen fer-ho també en el Ministeri?

Senyora ministra, sàpiga que la qualitat, sense entrar en altres aspectes classistes i discriminatoris de la seua Llei, és una altra cosa. Però segurament també ens falla el text que l'encapçala: "Juan Carlos I, Rey de España. A todos los que la presente vieren y entendieren"... Molta gent no la deu haver vista i d'altres no l'hem entesa.

La LOCE retorna l'autoritarisme a la gestió de l'escola

'Ordeno y mando'

Albert Sansano

El canvis que aporta la Llei Orgànica de Qualitat de l'Educació (LOCE) són substancials respecte a la concepció de l'organització dels centres educatius. La primera novetat és la desaparició dels òrgans de govern col·legiats contemplats en la Llei Orgànica del Dret a l'Educació (LODE) -Consell Escolar i Claustre de Professors-, que deixen de ser òrgans de govern per a convertir-se en òrgans de participació en el control i la gestió. S'ha exclòs així la possibilitat que les famílies, l'alumnat i el professorat participen en el govern dels centres. Amb el "nou model", on els pares i les mares són tractats com a clients i l'alumnat com a usuari, es trenca la màxima que indica que els problemes de la democràcia es resolen amb més democràcia per a fer tot just el contrari. Si el model de la LODE no ha funcionat de la manera més eficaç possible perquè tenia mancances, aquestes no provenien del poder real dels consells escolars i dels claustres, sinó precisament de no haver desenvolupat mecanismes més eficients de participació.

Pel que fa als consells escolars, la LOCE buida les seues competències en tres aspectes substan-

cial. En primer lloc, el consell no aprovarà el Projecte Escolar de Centre, que adquirirà un caràcter tecnocràtic. Tampoc no intervinirà en la resolució de conflictes (mecanismes disciplinaris dels centres o comissions de convivència). Finalment, els consells tampoc no participaran en l'elecció de la direcció del centre. Ens trobem, doncs, amb uns òrgans consultius i de proposta, amb escasses possibilitats d'intervindre directament en el govern del centre, encara que, per ara, amb dret a ser informats. Amb la LOCE al capdavant, els centres educatius dependran molt més de la direcció del centre.

Pel que fa al Claustre del professorat, la LOCE el contempla com un òrgan consultiu de caràcter tècnic. L'única competència rellevant del Claustre és l'aprovació del projecte educatiu.

La Llei de Qualitat parteix del principi que el centre educatiu, com les empreses, només pot funcionar de manera eficient si és gestionat professionalment, no democràticament. Per això el Consell Escolar deixa de ser un òrgan de govern, i les direccions dels centres es "professionalitzen" i són nomenades directa-

ment per l'Administració, amb la resurrecció del Cos de Directors. A més, la Llei atorga a la direcció del centre el rang de "cap de personal", amb competències en matèria disciplinària sobre el professorat i l'alumnat. Les afirmacions retòriques del Govern sobre la potenciació del paper del professorat i el prestigi de la seua tasca, encara que la Llei no recull cap mesura concreta en aquest àmbit, amaguen una oberta desconfiança.

Tot plegat, la LOCE conforma un sistema de govern dels centres que ens retorna a èpoques pre-democràtiques. No cal oblidar tampoc que la Llei reforça alguns elements de diferenciació entre els centres públics i privats concertats, en incrementar en aquests últims el poder de gestió i control dels propietaris sobre l'alumnat i el professorat.

En passar l'estiu, al Govern valencià li correspondrà desenvolupar aquesta normativa. A tots els membres de la comunitat educativa, professorat, alumnat i famílies, ens correspon mamprendre iniciatives per a impedir que cap persona poc respectuosa amb la democràcia ocupe la direcció dels centres educatius.

Hem llegit

La revuelta de los docentes frente a las desigualdades

Hay que admitir que lo que más afecta a la calidad de la profesión docente es el fracaso escolar masivo, es decir, la existencia de desigualdades escolares, cuyo carácter es fundamentalmente –aunque no exclusivamente– social.

(...) La actividad individual de los docentes sigue estando muy marcada por su aislamiento frente a los alumnos. A pesar del apoyo ministerial a la institución y de las exhortaciones a trabajar en equipo, la participación de los profesores en las actividades colectivas formalizadas sigue siendo globalmente modesta. Para ellos lo esencial se juega dentro de su clase, y se refiere al mantenimiento del orden escolar. Es además en ese ámbito donde se ven obligados a poner en práctica dispositivos pedagógicos, que en gran medida se les escapan, pero cuyos efectos viven como si se tratara del resultado de su propia actividad.

Al mismo tiempo, el aislamiento los condena a la incertidumbre respecto de su eficacia profesional, llevándolos así

a conformarse con una situación que los protege de la mirada de los demás. Protección en gran medida ilusoria –no se puede escapar de la mirada de los alumnos–, pero encierro real. Pues la falta de confrontación de experiencias y el no compartir las dificultades del trabajo de enseñanza limitan el control intelectual que cada uno puede tener sobre su propia actividad, la posibilidad de modificar la manera de ejercerla y la posibilidad de relativizar, llegado el caso, las situaciones de crisis, de transformar el sufrimiento profesional en problema que es posible analizar y solucionar.

(...) La reapropiación colectiva y crítica de los contenidos de la actividad profesional aparece a fin de cuentas como un punto crucial (...). Demasiado crucial como para que los obstáculos que se oponen a esa reapropiación sean considerados insuperables.

Jean-Pierre Terrail, Jérôme Deavieau, *Le Monde Diplomatique*, setembre 2003.

A P E U D ' A U L A

La natura en conserva

Carme Miquel

Ho veig vindre: no trigarà a arribar a les escoles la publicitat d'un nou parc temàtic que s'està fent a Benidorm. Serà una barreja de zoològic, circ i decorats de cartró pedra, amb més de mil cinc-cents animals de dues-centes espècies diferents, de les quals cinquanta estan en perill d'extinció. Ens ho vendran com un complex no només d'oci, sinó educatiu, i segurament ens enviaran als centres escolars fotos espectaculars i butlletes per participar en algun concurs o alguna cosa que farà que, en principi, puguen anar de bades nosequantes escoles. Diuen que hi

recrearan alguns ecosistemes, per exemple el del tigre de Bengala. Encara que pot ser la recreació consistisca simplement en una mala imitació d'un temple en ruïnes. Diuen que recrearan una illa grega. Diuen que crearan un volcà de set pisos d'alçada en contínua erupció. Diuen que tot estarà acabat a la primavera.

Jo no sé que fareu vosaltres, companys i companyes, però jo no hi pense anar. Perquè estan convertint el nostre país en un país temàtic mentre el destrossen premeditadament. Instal·len parcs per mostrar-nos natura i ecosistemes artificials mentre fan desaparèixer els naturals. Només pels voltants de Benidorm, després d'haver construït Terra Mítica sobre uns terrenys cremats que posteriorment van ser requalificats, ara pretenen urbanitzar el bellíssim paratge de les fonts de l'Algar i també les salines de Calp. Cobreixen de xalets

de luxe el terme d'Altea i fan macrohotels i camps de golf vora el Parc del Montgó. Ens omplen els paisatges de grues i de ciment i malbaraten l'aigua en camps de golf i parcs d'oci. Remouen terres i desfan muntanyes i camps. I fan desaparèixer hàbitats dels nostres animals i plantes. Els qui manen han fet que al nostre país regne la destructora voracitat especuladora i a canvi ens ofereixen uns establiments d'oci pseudo-educatiu que són una autèntica burla.

Jo no hi aniré, ja us ho dic, a eixe nou parc de Benidorm. Ni sola ni amb els alumnes. Jo vull mostrar-los la natura viva i no una caricatura de la mateixa en conserva. I em fa ràbia i se'm posa un ai al cor perquè gran part del meu país és cada vegada més un seguit d'edificacions i d'asfalt i un artificial parc temàtic on fins i tot la flor de l'ametller està en perill d'extinció.

DES DEL SUD VALENCIÀ

Al professorat nouvingut a Elx

Tudi Torró

Com cada any, un grup de persones que treballem a Elx ens reunim per a intercanviar desitjos i possibles activitats relacionades amb la defensa i la conservació del patrimoni històric, social, cultural i lingüístic de la ciutat i de la resta dels pobles d'aquest migjorn eixut del País Valencià... Som la gent d'El Tempir.

En les reunions ens preguntem si la situació ja està normalitzada, si cal organitzar coses, si trobarem ressò entre el professorat nouvingut... Perquè volem donar la benvinguda a aquests companys i companyes que vénen a Elx per fer classes de i en valencià, perquè volem ajudar-los a descobrir una ciutat que no és lingüísticament allò que sembla a primera vista. Organitzem un parell de vesprades on la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament els dona la benvinguda i els informa de les iniciatives promogudes per l'Oficina Municipal de Promoció i Ús del Valencià. Temes com la vitalitat de l'ús del valencià a la ciutat; el parlar d'Elx amb les seues formes genuïnes, o alguns aspectes de didàctica de la llengua basteixen una trobada pensada per a encoratjar un professorat que sol venir de lluny amb prejudicis sobre la realitat educativa i lingüística d'aquest Sud valencià; un professorat que arrossega estereotips

molt marcats sobre l'ús, el coneixement i el model de llengua parlat a Elx, però amb poca base científica; un professorat que fa apreciacions del tipus: els del Departament de Valencià som els únics que parlem valencià; ens falten signes externs, rètols, cartells... escrits en la nostra llengua; hi ha companys que no m'entenen; pensava que Elx era una ciutat valenciano-parlant.

Desconec si enguany El Tempir seguirà organitzant la trobada, però cal seguir encoratjant el professorat nouvingut –i el que ja treballa a Elx–, perquè, com diu Joan Francesc Mira, “no és fàcil ni confortable viure en un país d'identitat confusa, de nom incert, i de destins perillosament abocats a la subalternitat i la desintegració”.

No és fàcil ensenyar (en) una llengua que és expressió d'un poble confús. Enric Larreula, un bon amic, es refereix en un llibre recent als “sufridors per la llengua”, després de arreplegar testimonis en tots els països de parla catalana. Estic convençuda que l'autor n'haguera arreplegat un bon cabàs entre el col·lectiu docent d'Elx que parla en valencià, perquè aquesta és una ciutat amb moltes cares i els centres educatius en són un bon reflex, encara que entenc que el professorat de valencià pugui no sentir-se ací en el millor dels mons possibles.

Amb tot, sense una política lingüística clara, el fruit dels esforços pot acabar en el no res. Però cal recordar que encara disposem d'un marc normatiu que ens empara i al qual podem recórrer sempre que necessitem d'un suport de reconeixement en la tasca davant d'alumnes, famílies i, malauradament de vegades, companys. Benvinguts i bona sort!

T E A T R E S D E L ' E S C O L A

Porto Alegre

Jaume Martínez Bonafé

He tornat a Porto Alegre, així que ara estic amb les piles carregades. Vaig tenir el privilegi de participar en l'avaluació externa d'una investigació sobre la participació popular en la constitució del projecte polític i pedagògic de l'escola pública. El *constituïnte* escolar, en diuen. La ciutadania allà exerceix una forma de democràcia directa, popular i participativa. Mares i pares, xiquetes i xiquets, administratius i administradors, conserges i jardineros –vull dir, tothom–, obri un pacífic i pacient procés assembleari per discutir i decidir –sí, he escrit decidir– l'escola que volen des de criteris de justícia social. El criteri de partida és que els minvats recursos són de tots i que entre tots han de decidir la forma més justa de gastar-los.

He vist en l'experiència del *constituïnte* escolar un exemplar i didàctic procés d'aprenentatge de la democràcia, i caram!... deixeu-me que us ho diga, he vist en aquelles pràctiques vives un model similar al que ací tracta d'impulsar amb moltes dificultats el nostre projecte “Viure la democràcia a l'escola”. Per mitjà de senzilles enquestes, de fitxes per discutir problemes concrets, de recomanacions de lectures bàsiques, de dibuixos i esquemes aclaridors, i creatives convocatòries, a poc a poc la gent –tota la gent, eh!, que no parlem d'una pràctica corporativa– va aprenent a participar, s'il·lusiona pel projecte col·lectiu, acudeix a l'assemblea ciutadana. No és una pràctica política fàcil, ni és exempta de dificultats.

Però, aquella ciutat brasilera està demostrant que una altra democràcia és possible, que encara hi ha subjecte col·lectiu i que no tenim per què viure condemnats a aquella idea fatalista que ací ja ningú no s'alça de la cadira si no és per un gol de Ronaldinho. Porto Alegre ens diu que encara és possible una ciutat viva, una ciutat educativa, que avança d'una manera pacient i solidària cap un altre món. Amb conflictes, sens dubte, però aprenent-ne. Amb dificultats, però il·lusionats per superar-les.

He de dir-ho, també, però: darrere del *constituïnte* escolar he vist també un gran partit d'esquerres. Darrere d'aquest procés de transformació profunda de la teoria i la pràctica de la democràcia hi ha el projecte polític del PT, construït sobre la integració de molts i diferents moviments socials. He parlat amb joves il·lusionats per la militància política. He parlat amb mestres i amb mares que se saben protagonistes d'un procés, he parlat amb rectors d'universitat que citaven Freire o Gramsci; he escoltat crítiques, gent que vol córrer, gent que vol caminar lent, gent que busca unes altres direccions. Hi ha, però, una coincidència general en el fet que el subjecte col·lectiu és viu, que encara no hi han assassinat els utopistes i que els líders polítics són líders polítics –ja m'enteneu–. Per cert, vaig ser també a la presentació del Fòrum Social Mundial 2004, que enguany tindrà lloc el mes de gener a la ciutat de Mumbai, a l'Índia (www.wsfindia.org), on moviments socials d'arreu el món ens inviten a tots i a totes a sumar-nos al procés de concebre i construir alternatives a la globalització capitalista.

Ara, una proposta concreta: Què us sembla fer correspondència escolar amb les escoles de Porto Alegre? Hem de continuar aprenent de l'esperança. I un llibre: *Boaventura de Sousa Santos: Democràcia y Participación. El ejemplo de Porto Alegre* (Ed. El Viejo Topo).

INICI DE CURS 2003-2004

Provisionalitat i privatitzacions, eixos de la política educativa del Consell

Nou curs, problemes vells

En un curs protagonitzat inicialment pel canvi de titularitat en la Conselleria d'Educació i per la implantació de la Llei de Qualitat Educativa, la primera anàlisi de l'STEPV-IV confirma que persisteixen els problemes ja coneguts, relacionats directament amb la gestió del

Govern de la Generalitat. La manca d'actuacions de l'Administració autonòmica per a resoldre els problemes educatius té una clara finalitat política, com és la d'afavorir els interessos privats en detriment de l'ensenyament públic. És per això inacceptable que cada

any es repetesca la mateixa situació, un fet que és en part atribuïble a l'anterior equip de la Conselleria. L'anàlisi del Sindicat confirma que per als actuals responsables de l'Administració valenciana l'ensenyament segueix sense constituir una prioritat en les seues

Infraestructures educatives

Un 80% dels centres públics d'Educació Infantil i Primària encara no s'ha adequat als requisits mínims que ja exigia la LOGSE. La dotació i equipament de les infraestructures educatives no han acompanyat la implantació de la normativa, com es manifesta de manera flagrant en l'Educació Secundària Obligatoria. El 28% dels instituts valencians no té encara l'alumnat del primer cicle a les seues aules, un col·lectiu que roman escolaritzat encara en el 34'36% del total d'escoles, un fet que contravé les prescripcions de la LOGSE. La magnitud de les dades mostra la manca de planificació i d'interés del Govern valencià envers l'ensenyament públic.

Cal recordar que la LOGSE data de 1990 i el Mapa Escolar es va fer públic l'any 1996. Han transcorregut doncs més de set anys sense que s'hagen construït ni adaptat els centres previstos, impedit així el creixement de la xarxa pública, a més dels problemes d'escolarització. La responsabilitat de l'incompliment del pla de construcció i adaptació dels centres educatius recau plenament en el Govern de la Generalitat, que hauria de destinar els diners necessaris per completar el Mapa Escolar.

En el mateix capítol d'infraestructures, és inadmissible que uns 30.000 alumnes estudien encara en aules prefabricades. Mentrestant s'està produint un augment en la demanda de llocs escolars públics derivat de l'increment demogràfic, sobretot per part de l'alumnat immigrant. La solució presentada per l'Administració ha consistit en augmentar les ràtios alumnes-aula, un fet al qual el Sindicat s'hi oposa frontalment. Segons el compromís de l'anterior president de la Generalitat, el Mapa Escolar hauria d'estar conclòs el 2003, però les xifres indiquen tot el contrari: manquen 41 col·legis i 85 instituts per construir. A més a més, caldrà revisar el Mapa Escolar per a abordar la nova situació derivada de l'augment demogràfic, perquè els centres previstos el 1996 són insuficients per atendre la població escolar que actualment necessita accedir a un lloc escolar públic.

Organització i funcionament

En el curs 2003/04 segueix en vigor la normativa sobre organització i funcionament dels

centres docents prorrogada, amb certs canvis, des de 1992. Aquest fet mostra la inexistència de negociacions sobre el desplegament dels Reglaments Orgànics i Funcionals des de 1997. És una mostra més d'una situació de provisionalitat que ara hauria de lligar-se al desplegament al País Valencià de la Llei de Qualitat, un fet sobre el que a l'Administració hi ha un silenci absolut.

Normalitat en les adjudicacions

Enguany, la pràctica totalitat del professorat ha estat al seu lloc de treball a l'inici de les classes. Cal recordar que aquesta normalitat ha estat deguda a que els actes presencials de places docents s'ha celebrat en juliol en actes presencials, una reivindicació llargament exigida per l'STEPV-IV. Sorpren que aquesta notícia positiva siga un fet excepcional davant la tònica dels darrers cursos, quan molts docents s'incorporaven al seu centre després de començar les classes.

D'altra banda, la immensa majoria dels col·legis públics amb alumnat de primer cicle

d'ESO encara no ha rebut la dotació de professorat especialista en Tecnologia. Dels 368 centres que escolaritzen aquest alumnat, només 36 compten amb professors especialistes. En el cas de l'Expressió Plàstica i Visual, l'Administració continua sense dotar d'especialistes a tots els centres. La insuficiència de recursos docents motiva els mestres sense formació d'especialistes. A canvi, però, l'Administració s'estalvia molts diners en no contractar el personal necessari.

Personal d'Administració

Els centres educatius segueixen també sense personal d'administració i serveis -només 32 d'Infantil i Primària disposen auxiliars de gestió-, i tampoc s'ha complert l'anunci que la Conselleria va fer en març passat de proveir els centres amb bibliotecaris. Cal que almenys tots els instituts de nova creació compten amb tot l'equip de personal no docent al complet.

Pel que fa a les partides destinades per l'Administració a les despeses de funcionament

dels centres, les quantitats són manifestament insuficients per cobrir totes les necessitats. Les dotacions no han crescut, ni tan sols han igualat l'índex de preus al consum (IPC). D'aquesta manera, els centres es troben impossibilitats de recursos per funcionar amb dignitat. La Conselleria segueix incomplint el compromís d'abordar la negociació d'aquest punt.

Valencià a l'escola

A vint anys de l'aprovació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV), quan només dos de cada 10 alumnes fan l'ensenyament en la llengua pròpia, el curs 2003/04 no experimentarà cap increment de línies en valencià. La relació oficial de dades sobre ensenyament en valencià feta pública per l'Administració no explicita amb precisió l'extensió d'aquests ensenyaments, i fins i tot és una font de confusions. La Generalitat inclou com a ensenyament en valencià a un determinat centre tant si només té afectat un sol grup d'alumnes (per exemple, el grup de tres anys en un centre

d'una sola línia que acaba de començar el programa), distints grups, una línia sencera o la totalitat del centre. El sindicat planteja al Govern valencià que, d'igual manera com ha anunciat per a la Llei de Qualitat, invertisca tots els mitjans per a aplicar la LUEV.

Bones intencions

Els mitjans de comunicació van destacar en el seu moment la visita del nou conseller, Esteban González Pons, als locals de les organitzacions representatives dels treballadors i treballadores de l'ensenyament, un gest que calia entendre dins d'una campanya per millorar la imatge deteriorada i de manca de credibilitat de l'anterior conseller, Manuel Tarancón. STEPV-IV va valorar favorablement algunes de les intencions expressades pel nou titular d'Educació relatives al llançament d'una campanya per la dignificació i prestigi de la tasca docent. Transcorregut un temps raonable des de la formulació de les seues intencions, el Sindicat espera conèixer del conseller la presentació de les mesures concretes, entre les quals caldria incloure, entre altres, la millora de les condicions de treball del professorat, la seguretat laboral i el reconeixement de les malalties professionals, la revisió del sistema retributiu, la reducció de la jornada laboral i del calendari escolar, l'estabilitat en el treball interí i els plans de formació.

Llei de Qualitat

El curs 2003/04 s'ha iniciat amb l'aplicació gradual de la Llei de Qualitat a través de distintes disposicions legals que la regulen i desenvolupen. És coneguda la posició de l'STEPV-IV sobre aquesta Llei, que suposarà un greu retrocés en aspectes tan sensibles com la segregació de l'alumnat, l'ensenyament de la Religió, la concertació de l'Educació Infantil, la discriminació de les llengües pròpies de les nacionalitats històriques, el retall a la participació de les famílies en la gestió dels centres o el reforçament de la jerarquització.

El Sindicat seguirà denunciant tots els problemes i impulsarà accions per evitar que es consoliden aquestes regressions.

Escepticisme en els instituts d'Educació Secundària

La Conselleria d'Educació, responsable del desplegament de la Llei de Qualitat (LOCE) al País Valencià, no ha editat encara cap circular explicativa sobre els canvis derivats de l'aplicació de la Llei ja promulgats pel Ministeri. Malgrat l'estratègia de propaganda dels responsables polítics sobre la bondat de la LOCE, l'anunciada repetició de curs per l'alumnat no ha pogut reinstaurar-se perquè de fet no havia desaparegut del sistema. Dels altres canvis previstos, com els anunciats itineraris de l'ESO, encara s'ignoren aspectes importants com, per exemple, de l'organització administrativa, els centres que els impartiran, els continguts acadèmics o els efectes

que tindran en la vida dels centres educatius.

D'altra banda, cal esperar que l'abandonament de l'oferta educativa d'ensenyament en valencià per part de Conselleria no siga un antecedent del que poden ser els efectes de la LOCE al País Valencià. És preocupant, per exemple, la pràctica marginació de l'ensenyament en valencià en el Batxillerat, sostingut únicament per la voluntat de les famílies i el professorat. Un altre cas pintoresc és el de l'assignatura de religió catòlica, que pretén amagar la intromissió política de la Conferència Episcopal.

D'altra banda, l'actualització en matèria tecnològica del sistema educatiu, segons les manifestacions

del conseller en referir-se al Pla d'Actuacions per a la Qualitat del Sistema Educatiu (PAQSE), assenyalava la urgència d'aportar solucions al problema de l'assignatura d'Informàtica de l'ESO i de dotar els centres d'infraestructures sobre Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC), de planificar una oferta de formació del professorat en aquestes matèries i de desplegar a l'àmbit acadèmic del software lliure. Altres reptes pendents són també els derivats de l'escolarització de l'alumnat immigrant, la recol·locació del professorat suprimit, la irregular política d'infraestructures o l'abandonament dels ensenyaments especialitzats d'ensenyaments artístics i musicals.

INICI DE CURS 2003-2004

El conseller d'Educació, en la seua visita a la seu de València de l'STEPV-iv / M. C.

González Pons anuncia un Pla sense concrecions

El Sindicat respon al conseller amb la proposta d'un Pacte per l'Educació

ALL-I-OLI
En una primera valoració, STEPV-iv va expressar que el document presentat per l'Administració "no passa de ser un seguit de titulars generals, sense mesures concretes, que redunda en els aspectes més criticats de la Llei de Qualitat (LOCE)", com ara l'Educació Pre-escolar o la referència a la "cultura de l'esforç". És sabut el suport incondicional de la Generalitat a la Llei, com ho corroboren les declaracions del conseller González Pons a la Conferència Sectorial d'Educació del 4 de setembre, en les quals afirmava que el seu departament seria "capdavanter" en el desplegament de la LOCE.

A l'espera de conèixer amb detall el contingut complet del Pla, STEPV-iv proposa la signatura d'un autèntic Pacte per l'Educació, que reconega l'ensenyament públic com a prioritari i que supose un canvi a la política educativa i a les formes de governar de la Generalitat. El 'Pacte' hauria de suposar un gir radical a la política conservadora i priva-

titzadora de la Generalitat dels darrers vuit anys. El pacte tampoc no podrà ser subscrit per l'STEPV-iv si Conselleria pretén convertir la Llei de Qualitat (LOCE) en el seu eix principal, una disposició regressiva que el Sindicat ha exigit reiteradament que es derogue.

La iniciativa de Pacte impulsada per l'STEPV-iv, inspirada en els punts programàtics de les eleccions sindicals de 2002 i de la ponència de política educativa del darrer Congrés, es resumeix en cinc eixos: defensa de l'ensenyament públic; compensació de les desigualtats educatives i socials; gestió democràtica; millora de les condicions de treball del personal; oposició a la LOCE, la Llei d'FP, la LOU i els seus desplegaments normatius. D'altra banda, el Sindicat considera que en el debat sobre el Pla d'actuacions anunciat per l'Administració és imprescindible la implicació dels treballadors i treballadores de l'ensenyament i del conjunt de la comunitat educativa.

Un pacte per l'educació

Santiago Estañán

La política educativa del Partit Popular al País Valencià des de 1995 ha seguit un guió marcat pels principis neoliberals de la societat de mercat. Dins d'aquest marc, s'ha afavorit que els interessos dels titulars dels centres privats s'anteposen a les necessitats generals de la població. Des de la primera legislatura del Govern del PP s'han vingut avall paulatinament els intents d'eliminar les xarxes classistes en l'ensenyament secundari -cal recordar la recent concertació de centres que fins ara es vanagloriaven de ser d'elit-. D'altres mostres d'aquesta política educativa són el fre imposat a la construcció d'instituts (1999-2002), que permetria l'extensió de l'obligatorietat de l'educació fins els setze anys en condicions dignes, d'acord amb els principis promulgats per la LOGSE; l'estancament dels programes d'Educació Compensatòria i d'Adults; el retall i reconversió en gestories de formació dels antics Centres del Professorat (ara, CEFIRE). Són només uns pocs exemples.

Els responsables del PP plantegen novament el "dualisme", la doble estructura que, segons ells, sempre ha tingut el sistema educatiu. La generalització dels concerts educatius a tots els centres que imparteixen l'Educació Secundària ha permès que al País Valencià s'iguale en la pràctica el nombre de centres públics i concertats en aquesta etapa. Així, el pluralisme educatiu i la suposada llibertat d'elecció de centre per les famílies s'han traduït en la consolidació de la xarxa d'ensenyament privat amb sosteniment i finançament públics.

En aquest sentit, la discriminació comença ben prompte, quan les famílies amb fills i filles de tres anys que poden pagar les despeses d'Educació Infantil -més les quotes i aportacions a l'empresa titular del centre- tenen consolidat el lloc escolar en Primària i ESO, amb una rebaixa substancial de les

seues despeses gràcies al finançament públic. L'itinerari d'aquests estudiants els condueix directament al Batxillerat i a la Universitat o, en el seu cas, als Cicles Formatius de Grau Superior. A canvi de que la família aporte diners i accepte o es ressigne a l'ideari, el projecte educatiu o el "caràcter propi", el centre privat es projecta amb una imatge d'ordre i de distinció, davant de l'escola pública, reservada per a aquells que no poden pagar-ne una privada. Les famílies amb menys recursos econòmics comproven així que la desigualtat comença en no trobar una aula de tres anys als col·legis públics perquè se'ls diu que "no hi ha espai". Després, el calvari continua amb l'Educació Primària en unes instal·lacions compartides amb el primer cicle de l'ESO. Després, a aquest alumnat tampoc no se l'hi garanteix l'adscripció a un institut concret per a prosseguir els estudis.

A més, alguns mitjans de comunicació es fan ressò d'incidents puntuals de violència escolar en els centres públics, quasi sempre descontextualitzats i magnificats. L'abandó, el fracàs, la despreocupació, la manca de recursos... són temes interessadament explotats pels detractors del sistema públic d'educació.

Les empreses privades del sector educatiu, exercint el dret al lliure mercat, s'han establert només en llocs on és rendible el seu negoci. Quan deixa de ser-ho, abandonen la iniciativa de la nit al dia i deixen de costat tot allò que anunciaven com excel·lències educatives. ¿Què passa als barris i localitats on la majoria de la població no pot exercir el seu dret constitucional a una educació de qualitat, sense barracots i en condicions dignes? El Govern de la Generalitat, ¿exerceix amb responsabilitat l'obligació que té de satisfer a aquests ciutadans el seu dret a una educació amb itineraris formatius clars, en instal·lacions ade-

quades i amb garantia de continuïtat i gratuïta? Ara per ara, la resposta és clarament negativa.

Amb lemes antiintervencionistes, els governants justifiquen els concerts indiscriminats amb tot tipus de centres privats, fins i tot amb alguns que incompleixen els criteris legals. Cal insistir que el lliurament de diners públics per al funcionament de centres privats hauria de fer-se amb totes les garanties: que les empreses se sotmeten a un control social i faciliten la igualtat d'oportunitats per a l'ús del servei educatiu que ofereixen a totes les persones que ho sol·liciten, sense cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra circumstància personal o social. De manera específica, el Govern valencià hauria de prestar una atenció preferent al dret a l'educació de l'alumnat dels pobles de les comarques interiors i dels sectors més desfavorits socialment i econòmicament.

El fals enfrontament entre l'escola pública i la privada és només l'excusa en la qual s'amaga el PP per a no entrar en un debat amb totes les forces polítiques i sindicals per tal d'avançar des del consens cap a un pacte escolar. Les bases d'aquest pacte han de estar presidides per la voluntat de donar una clara prioritat als interessos generals sobre els particulars. No es pot ignorar que l'educació és un bé públic i cal garantir el precepte constitucional que garanteix el dret de tots a l'educació. La programació general de l'ensenyament ha d'aprovar-se amb la participació de tots els sectors afectats, amb la creació dels centres públics necessaris i les ajudes a aquells altres que reuneixen tots els requisits legals. Això significa estudiar les necessitats educatives de la ciutadania i prioritzar els recursos econòmics disponibles a fi de garantir el dret a l'educació a tots els valencians i valencianes.

La presència creixent d'alumnat immigrant és el fet més destacable del nou curs als centres públics. L'establiment a distintes poblacions del País Valencià de col·lectius de diverses ètnies, cultures i llengües ha comportat un augment destacat de l'escolarització als col·legis públics d'alumnes amb característiques molt diverses. Dels 44.992 alumnes immigrants al País Valencià, el 72% està escolaritzat en els centres públics, mentre que només el 28% ho està en centres privats. Aquestes xifres cal matisar-les, ja que en el còmput global s'hi inclou l'alumnat matriculat en centres privats estrangers. De la resta, la immensa majoria de centres privats concertats no acull aquest alumnat, concentrat sobretot en

determinats centres d'interés social.

STEPV-iv reivindica el compliment de totes les mesures previstes en l'Ordre de 2001 sobre Compensació educativa amb el repartiment equilibrat de la població escolar i la dotació de mitjans humans i recursos econòmics suficients per a complir els objectius d'aconseguir el dret efectiu a l'educació de tota la població. En aquest sentit, cal urgir l'adopció de mesures que el Sindicat es compromet a impulsar en distintes àmbits.

- Constitució en les poblacions on existisca un índex sensible d'incidència, d'un Fòrum de la Immigració integrat per representants d'institucions locals públiques i privades de tots els àmbits (social, cultural, educatiu, polític, econòmic, laboral...) per a promoure estudis, elaborar programes d'intervenció, desenvolupar projectes, fer una avaluació continuada i continuar i encetar un debat global, les conclusions del qual es traslladen a la societat per a estimular la informació, partici-

pació, implicació i formació de tota la ciutadania.

- Coordinació organitzada i operativa entre les diferents institucions públiques d'àmbit local, comarcal, provincial, autonòmic i estatal, per a planificar accions conjuntes des de la perspectiva de les seues respectives competències i dels seus àmbits d'intervenció.

- Implantació generalitzada als centres educatius finançats amb fons públics de Plans d'Accollida i la creació de la figura del mediador cultural.

- Establiment d'acords al si de cada Consell Escolar Municipal per al repartiment proporcional a tots els centres educatius de l'alumnat immigrant, un repartiment basat en criteris d'optimització dels recursos públics per tal de previndre i evitar massificacions i guettos.

- Millora quantitativa i qualitativa de les dotacions econòmiques i de plantilla de professorat dels centres finançats amb fons públics que acullen alumnat immigrant. Modificació de les convocatòries oficials dels projectes d'Educació Compensatòria i dels Programes d'Atenció a la Diversitat, per tal d'adaptar-les als increments sobtats de l'escolarització de l'alumnat immigrant al llarg del curs escolar i a les característiques pròpies d'aquests col·lectius.

El repte de la immigració

ADSCRIPCIÓ DEL PROFESSORAT DE SECUNDÀRIA

L'objectiu del Sindicat ha estat aconseguir l'estabilitat de les plantilles

Les claus del procés d'adscripció

Un poc d'història

El 25 de maig de 1999, els cinc sindicats de la Mesa Sectorial d'Educació van signar amb l'Administració un acord que establia un nou model de plantilles docents en els centres d'Educació Secundària, les plantilles modulares. L'acord contemplava un procés progressiu d'implantació d'aquestes plantilles i el compromís de negociar durant el procés la normativa necessària per tal d'adaptar-les a la nova configuració dels centres i a la LOGSE. L'objectiu pretenia establir unes plantilles estables que no depengueren de la matriculació anual de l'alumnat, sinó del perfil que el Mapa Escolar li atribuïra a cada centre.

El desplegament gradual de l'acord ha anat enfrontant la delegació sindical amb l'Administració pels incompliments reiterats de les garanties i els compromisos que establia el propi acord. Des del primer moment i de manera reiterada s'han hagut d'arrancar un a un els apartats d'un document signat i publicat al *Diari Oficial de la Generalitat*.

L'enfrontament i la mobilització més important al llarg del procés es va produir a principi del curs 2002/03, en promulgarse l'Ordre d'1 de juliol de 2002, que incomplia les garanties de reubicació del professorat, un incompliment

que vulnerava el compromís de no desplaçament fora de la localitat de destinació fins la finalització del Mapa Escolar.

L'Acord de Plantilles suposa una nova concepció en la configuració de la plantilla dels centres de Secundària

negociador que permetia modificar l'Ordre d'1 de juliol de 2002 i que finalment culminarà amb la publicació de la normati-

va que regularà el procés d'adscripció.

En febrer de 2002, després d'un procés de mobilitzacions unitàries, els sindicats van signar amb el conseller Tarancon un document que comprometia l'Administració a complir els acords signats. L'acord obria un nou procés

negociador que permetia modificar l'Ordre d'1 de juliol de 2002 i que finalment culminarà amb la publicació de la normati-

L'Acord de Plantilles

L'Acord de Plantilles de Secundària i la seua implantació progressiva suposen una nova concepció en la configuració de la plantilla dels centres d'ensenyament secundari. Fins la signatura de l'Acord no hi existia cap regulació sobre les hores d'optativitat, els reforços de les àrees instrumentals, els desdoblaments de grups, la dotació de recursos extraordinaris, l'atenció a la diversitat, etc. La regulació d'aquests i altres aspectes

quedaven en mans de la Inspecció Educativa, la qual autoritzava o no la dotació d'aquests recursos sense necessitat de donar explicacions a ningú. L'Acord permet així que aquests temes queden regulats d'una manera més objectiva, i suposa una millora d'altres ja existents -com ara, la tutoria d'ESO-, tot quantifi-

El procés d'adscripció es realitzarà en octubre i tindrà distintes fases: localitat, zona, província i comunitat

cant les atribucions horàries d'aquestes tasques educatives en funció del perfil de cada institut. A la finalització del període d'aplicació de l'Acord, el nombre total dels increments horaris i la construcció de nous centres haurien d'haver suposat la creació de 3.200 noves places estables de Secundària i de 1.200 de Formació Professional.

L'adscripció del professorat

Per a poder avaluar i arrodonir el procés amb la publicació dels llocs de treball de cada IES i amb l'adscripció de tot el professorat definitiu a aquests llocs de treball. D'aquesta manera, en setembre de 2003, la publicació de la normativa permet obrir el procés d'adscripció que es realitzarà en octubre. El procediment d'adscripció es realitzarà en distintes fases.

Adscripció a centre

Després de la publicació de les plantilles dels centres, si en una especialitat hi ha més docents amb destinació definitiva que llocs de treball, es determinarà qui d'ells opta per romandre en el mateix departament, seguint els criteris establerts per l'article 4 de l'Ordre d'1 de juliol. Els criteris per a determinar els afectats per la supressió voluntària o forçosa del lloc de treball són: serveis efectius com a funcionari de carrera del cos a què pertanga cada funcionari; antiguitat

J. BOLUDA

SALA d'HOJTA
teatre dels xiquets

Campanya escolar 2003/2004
a partir del 20 d'octubre.

Horari de representació: 10:30 hores - Preu 3,20 €
Reserves al 963 75 11 47 · 963 759 643.
www.lhortateatre.com

HOJTA
TEATRE

Del 20 d'octubre
al 19 de desembre.
Per a Infantil i
primer cicle de
Primària

TEATRE DE LA CAIXETA

Del 19 de gener
al 6 de febrer
Per a segon cicle
de Primària.

POT DE PLOM
TEATRE

Del 9 de febrer
al 5 de març.
Per a tercer cicle
de Primària
i Primer cicle
de secundària.

ADSCRIPCIÓ DEL PROFESSORAT DE SECUNDÀRIA

M. CABANILLAS

ininterrumpuda com a definitiu en la plaça; any d'ingrés en el cos; pertanyer o no al Cos de Catedràtics de Secundària; puntuació obtinguda en el procediment selectiu d'ingrés en el Cos.

El professorat afectat per la supressió del seu lloc de treball podrà adscriure's voluntàriament a vacants que hagueu quedat sense cobrir al centre on té destinació definitiva de dues formes: per una altra especialitat, sempre que es reunisquen els requisits que establirà l'Ordre d'habilitacions (és a dir, que es tinga l'especialitat per oposició o bé que s'adquirisca l'habilitació transitòria regulada en els articles 8 i 9 de la mateixa Ordre, ja siga per titulació o per un mínim de dos anys d'experiència docent), completant l'horari amb càrrega lectiva d'una altra especialitat. En tots dos casos, serà voluntari i es mantindrà la destinació definitiva en el centre. Ara bé, això no suposa l'adquisició d'una nova especialitat, però es tindrà dret preferent al propi centre per a ocupar una plaça de l'especialitat d'origen.

Les persones que no obtindran plaça en la reubicació al centre podran optar bé per la pèrdua provisional de destinació (PPD) o bé per la supressió. Els que opten per la supressió hauran de participar obligatòriament en el procés d'adscripció per les especialitats que posseïsquen, a la localitat corresponent. Els que opten per la PPD podran participar voluntàriament en el procés d'adscripció per les especialitats que posseïsquen, a la localitat corresponent. Si no s'obtinguera plaça en la fase de localitat, es podrà, voluntàriament, participar en l'adscripció a zona, província i comunitat autònoma, successivament. Si tampoc no s'obtinguera plaça en els processos anteriors, es podrà optar a la localitat o a la zona a un lloc d'una especialitat diferent, sempre que es dispose de l'habilitació transitòria.

Adscripció a localitat

Participarà, amb caràcter obligatori, el professorat no adscrit en la fase anterior, tant els funcionaris que hagen optat per la condició de suprimits com els funcionaris amb el lloc de treball suprimit per tancament definitiu del seu centre, així com els suprimits per execució de sentència o recurs administratiu per les especialitats de què són titulars.

Qui no obtinga plaça en la reubicació al centre podrà optar, bé per la pèrdua provisional de destinació o bé per la supressió

Els funcionaris amb PPD podran participar voluntàriament a les places vacants de la localitat, o bé romandre en aquesta situació fins a 4 anys per tal de retornar al seu centre amb ocasió de vacants. Passats els 4 anys, si no es produïra la vacant en el seu centre, adquirirà la condició de suprimit (article 5.2 de l'Ordre d'1 de juliol). Els funcionaris s'ordenaran en dos grups: en primer lloc, els funcionaris suprimits, i a continuació els funcionaris amb PPD. En lloc de l'antiguitat en el centre, en l'apartat corres-

pondent, es tindrà en compte l'antiguitat a la localitat.

Adscripció a zona

Participaran, voluntàriament, els funcionaris no adscrits en la fase anterior, i obligatòriament els funcionaris procedents dels centres integrats en el Complex Educatiu de Xest, que participaran per les zones que voluntàriament trien. En l'apartat corresponent, es tindrà en compte l'antiguitat a la zona. Triaran primer els funcionaris amb la condició de suprimits, i a continuació els funcionaris amb la condició de PPD.

Adscripció a província

En la adscripció a província podran participar, amb caràcter voluntari, els funcionaris no adscrits en la fase anterior. En l'apar-

at correspondent, es tindrà en compte l'antiguitat a la província.

Adscripció a comunitat

Podran participar, amb caràcter voluntari, els funcionaris no adscrits en la fase anterior, i es tindrà en compte, en l'apartat corresponent, l'antiguitat a la comunitat.

Adscripció a localitat i zona amb habilitació transitòria

Amb caràcter voluntari dels funcionaris no adscrits en la fase anterior.

L'STEPV-IV davant l'adscripció

El Sindicat ha apostat clarament per aquest procés d'adscripció des del primer moment i ha lluitat perquè es desenvolupara dins d'un marc normatiu que donara seguretat laboral i jurídica a tots els treballadors i treballadores de l'ensenyament.

En aquest plantejament, STEPV-IV considera que el procés d'adscripció finalment acordat:

-Aportarà estabilitat a les plantilles dels instituts, de forma que el professorat suprimit i desplaçat adquirirà una nova destinació definitiva sense haver de passar pels actes d'adjudicació anuals que generen una situació d'inseguretat i d'indignació.

-Arreplega les reivindicacions de les mobilitzacions dels mesos de gener i febrer, com la negociació de les plantilles dels IES; l'adquisició d'una nova destinació defini-

tiva a localitat, i no a zona, com apareixia a l'Ordre d'1 de juliol.

-Quant a les destinacions provisionals del professorat que per qualsevol motiu no obtinguera una nova destinació definitiva en la seua loca-

El Sindicat ha apostat per l'adscripció i ha lluitat perquè es desenvolupe en un marc de seguretat laboral i jurídica

litat en el procediment d'adscripció, o bé fóra desplaçat conjunturalment per un curs, s'elimina la possibilitat de ser

destinat a un centre de la seua província. Només podrà ser destinat a la seua localitat fins al curs 2006-2007, curs a partir del qual, cas de no existir llocs de treball, podria obtenir destí a la seua zona.

-Desbloqueig dels concursos de trasllats. És a dir, totes les vacants reals eixiran progressivament a concurs, a diferència de la situació existent en les darreres convocatòries.

Cal insistir, finalment, que la negociació encara no ha finalitzat, ja que queden alguns aspectes de l'Acord de Plantilles per desenvolupar. En concret, hi manca la catalogació lingüística dels llocs de treball dels IES, el desenvolupament complet de les plantilles de Cicles Formatius i la dotació objectiva de plantilla extraordinària per atendre l'alumnat de necessitats educatives especials.

Condicions generals

-Els llocs de treball obtinguts en qualsevol de les fases tindrà caràcter de destinació definitiva i serà irrenunciable. Tindrà efectes d'1 de setembre de 2004, i no es considerarà canvi de destinació a l'hora de participar en futurs concursos de provisió de llocs de treball.

-Si la nova destinació correspon a un centre que encara no està en funcionament, els afectats adquiriran la condició de desplaçats, i provisionalment podran romandre al centre on fins ara tenien destinació definitiva, si n'hi haguera hores suficients de la seua especialitat.

-Els funcionaris suprimits que no hagueren obtingut una nova destinació en el procediment d'adscripció prestaran serveis amb caràcter provisional i tindran preferència en les adjudicacions de destinacions provisionals sobre qualsevol altre funcionari. Així mateix, tindran dret preferent a la localitat i a la zona durant sis convocatòries en els concursos de trasllats.

Referències legals i normativa

Les referències normatives promulgades en el moment de tancar l'edició són les següents:

-RD 2112/1998, de 2-10-1998, pel qual es regulen els concursos de trasllats d'àmbit nacional.

-Ordre d'1 de juliol de 2002 (DOGV de 12 de juliol de 2002), que regula l'adscripció i els desplaçaments per modificació de les plantilles docents amb les modificacions de l'Ordre de 26 de juny de 2003 (DOGV de 23 de juliol de 2003) i la correcció d'errades de l'Ordre de 26 de juny (DOGV de 24 de juliol de 2003).

-Resolució de 12 de juliol de 2002 per la qual es determinen les zones d'adscripció (DOGV de 16 de juliol de 2002).

Les disposicions legals pendents de publicació són:

-Ordre per la qual s'estableix el procediment per al reconeixement de l'habilitació transitòria.

-Resolució per la qual es fixa el catàleg de llocs de treball en els instituts i seccions d'Educació Secundària, a efectes de l'adscripció i reubicació del professorat.

-Resolució per la qual es convoca el procediment d'adscripció.

En funció de la redacció d'aquestes disposicions legals, el procediment exposat podria sofrir alguna mínima variació.

El lloc de treball obtingut en qualsevol de les fases tindrà caràcter de destinació definitiva i serà irrenunciable

Cal un pla d'estabilitat i l'accés a la condició de funcionari

STEPV-IV exigeix solucions definitives a la situació del professorat interí

STEPV-IV ha reiterat públicament una solució definitiva a la problemàtica del professorat interí, després d'haver presentat la Generalitat el "Pla d'estabilitat laboral, promoció professional i modernització de l'Administració autonòmica"

per al sector de l'Administració del Consell. El Sindicat considera que el sector docent no pot quedar al marge de qualsevol mesura que supose acabar amb la situació d'instabilitat del personal interí al servei de la Generalitat.

ALL-I-OLI
A hores d'ara, hi ha més de 12.000 professors i professores en situació d'interinitat per als quals es demana l'adopció de mesures de caràcter excepcional que resolguen definitivament la situació laboral que pateixen i que els permeten l'accés a la condició de funcionari de carrera. Junts a UGT i CSIF, el Sindicat ha reclamat a la Generalitat i al conjunt dels partits polítics valencians, així com al Ministeri d'Educació, un canvi en el sistema d'accés, per a permetre un accés diferenciat.

Més de 10.000 professores i professors han signat recentment un manifest en suport d'aquesta proposta. També s'ha demanat sengles entrevistes amb el president de la Generalitat i amb el conseller

de Cultura, Educació i Esports per abordar aquesta situació, encara que sense obtindre cap resposta.

La presentació del "Pla d'estabilitat laboral" per al sector de l'Administració del Consell ha obert una nova perspectiva per al professorat interí. Seria inadmissible una solució parcial per a un sector de la funció pública valenciana que deixara de banda els docents. STEPV-IV exigeix per això l'aplicació de mesures extraordinàries traduïdes en l'accés a la condició de funcionari mitjançant una doble via. D'una banda, la derogació del Reial Decret 850/93, que regula l'accés a la funció pública docent, i d'altra, la millora de les condicions laborals i econòmiques, junt amb un pla específic d'estabilitat laboral.

Per altra part, el Ministeri d'Educació pretén modificar el Reial Decret esmentat per a adaptar-lo a la Llei de Qualitat. Els canvis proposats pel Ministeri podrien presentar-se a finals de setembre i la negociació finalitzaria abans de 2004. Aquestes circumstàncies aconsellen incrementar les pressions a l'Administració central perquè accepte les propostes relatives a l'accés diferenciat, ja que no seria acceptable qualsevol modificació del Reial Decret que no arriega una doble via.

El Sindicat proposarà al professorat interí i als sindicats l'adopció de mesures de pressió, mentre espera una resposta immediata a les reivindicacions plantejades, tant per la Generalitat com del Ministeri.

ARXIU

Resta per desenvolupar tot el paquet normatiu

Conselleria encara no ha promulgat cap normativa per adequar la LOCE

ALL-I-OLI
L'inici de la implantació de la Llei de Qualitat (LOCE) al País Valencià s'ha materialitzat amb el començament de la concertació de la Educació Infantil i la generalització de les normes d'avaluació en Educació Secundària. En la resta de nivells i etapes educatives segueix vigent l'anterior normativa. El Ministeri d'Educació, Cultura i Esports ha promulgat una sèrie de normes de caràcter general que obliguen les administracions autonòmiques a completar el seu desenvolupament. La normativa ministerial estableix uns mínims per als plans d'ensenyament de cadascuna de les etapes educatives.

Al País Valencià resta per des-

envolupar tot el paquet normatiu, encara que el conseller ha anunciat que serà la primera comunitat autònoma en anticipar el seu compliment. La concertació en Educació Infantil es completarà en aquest curs, i ja estan estant concertades totes les unitats del tram 3-6 anys que ho han sol·licitat.

A falta de conèixer amb detall la proposta de l'Administració valenciana, l'única novetat previsible és l'establiment d'unes proves extraordinàries de recuperació al finalitzar el curs. La Religió i la seua alternativa tindran la mateixa consideració que la resta d'àrees per a la promoció de curs i obtenció del títol de Graduat escolar.

El Sindicat demana que es convoquen les Meses Sectorials

Cal obrir la negociació

El Sindicat ha demanat a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports l'obertura de la negociació i la conseqüent convocatòria de les distintes instàncies negociadores, la Mesa sectorial d'Educació, la d'Ensenyament privat concertat i la d'universitats. Per a l'STEPV-IV, a més del bloc de temes relacionats amb el desplegament de la Llei de Qualitat al País Valencià, hi ha un conjunt de temes que requereixen ser abordats de manera immediata.

- Tancament de la negociació del procés d'adscripció de Secundària. Convocatòria del concurs de trasllats.

- Retribucions del professorat. Actualització del complement específic, que els sindicats van traduir en un increment de 25 euros mensuals i que resta pendent des del tercer trimestre de 2002. Negociació del conjunt de les retribucions del professorat, pendent des de fa molt de temps.

- Adscripció del professorat del Cos de Mestres a les places del primer cicle d'ESO dels IES en tots els centres on encara no s'ha fet. Convocatòria del concurs de trasllats.

- Situació de l'Educació Infantil. Oferta pública del tram 0-3 anys. Augment de la plantilla de professorat en els centres on s'imparteix el tram 3-6 anys. Adequació dels espais. Reducció de la jornada lectiva...

- Pla d'estabilitat laboral per al professorat

interí. Adequació legislativa per a possibilitar l'accés diferenciat a la funció pública docent.

- Pla d'actuacions de Formació de Persones Adultes. Mapa, plantilles dels centres, procediment de provisió dels llocs de treball, transferència del personal de la Diputació de València, conveni general multilateral entre les diverses administracions públiques...

- Constitució i dotació de personal dels Serveis de prevenció. Reconeixement de les malalties professionals de l'ensenyament.

- Informació sobre els pressuposts de la Generalitat de 2004 en els capítols educatius.

- Planificació educativa per al curs 2004/05 dels centres d'Infantil, Primària i Secundària. Revisió del Mapa escolar per atendre les noves necessitats del sistema.

- Pla de Formació del Professorat. La formació lingüística del professorat sense competència en valencià.

- Condicions de treball del professorat itinerant. Segur de vida, despeses de quilometratge, reducció de la jornada lectiva...

- Plantilles dels Serveis Psicopedagògics Escolars (SPES). Provisió reglamentària dels llocs de treball vacants i l'accés dels psicopedagogs als Cos de Secundària.

- Ensenyaments de règim especial: Escoles de Disseny, Conservatoris de Música, Escola de Ceràmica, Escoles d'Idiomes, Escola d'Art Dramàtic i Dansa...

A Josep Cebrià, mestre i amic

El País Valencià ha perdut un bon mestre que formava alumnes responsables, autònoms, crítics... Te n'has anat massa prompte, Josep. Ara, a qui demanarà consell? Amb qui discutirà? Recorde quan ens quedàvem a discutir al col·legi i després, encara ens n'anàvem al *Guru* a prendre una cervesa. Per a tots els que et volíem, eres *el profe*. Ens donaves savis consells, volies canviar el món, mai et conformaves i això et creava

situacions difícils, incomprendiments i fins i tot desqualificacions. Sempre, però, ens tenies al teu costat. Malgrat que de vegades no em feies cas, davant les injustícies continuaves fins el final, perquè pensaves que era l'única manera d'avançar. Els teus amics, els companys, els alumnes, els pares i les mares, encara plorem per tu, perquè ens fas molta falta, Josep.

Tomàs Moreno

Disposicions que regulen el desenvolupament de la Llei

Norma legal	Assumpte	Publicació BOE
RD 827/2003, 27 juny	Estableix el calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu. Correcció d'errades: Afegeix una disposició transitòria sobre l'ensenyament de la religió	28/06/03 2/07/03
RD 828/2003, 27 juny	Estableix els aspectes educatius bàsics de l'Educació Preescolar	1/07/03
RD 829/2003, 27 juny	Estableix els ensenyaments comuns de l'Educació Infantil	1/07/03
RD 830/2003, 27 juny	Estableix els ensenyaments comuns de l'Educació Primària	2/07/03
RD 831/2003, 27 juny	Estableix l'ordenació general i els ensenyaments comuns de l'Educació Secundària Obligatoria. Correcció d'errades BOE 6-8-03	3/07/03
RD 832/2003, 27 juny	Estableix l'ordenació general i els ensenyaments comuns del Batxillerat. Correcció d'errades BOE 6-8-03	4/07/03
Ordre ECD/1923/2003, 8 juliol	Estableix els elements bàsics dels documents d'avaluació, dels ensenyaments escolars de règim general regulats per la Llei 10/2002, així com els requisits formals derivats del procés d'avaluació que són precisos per garantir la mobilitat de l'alumnat. Correcció d'errades BOE 6-8-03	11/07/03
RD 943/2003, 18 juliol	Regula les condicions per a flexibilitzar la durada dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per a l'alumnat superdotat intel·lectualment	31/07/03
RD 944/2003, 8 juliol	Estableix l'estructura dels ensenyaments d'idiomes de règim especial regulades per la Llei orgànica 10/2002	31/07/03
Ordre de 31 de juliol ECD/2286/2003	Modifica l'Ordre de 12 de novembre de 1992, sobre avaluació en Educació Secundària.	12/08/03

Carme G. Corberán i Empar Claramunt

mestres i titellaires del Teatre Buffo

“Els titelles són encara uns desconeguts per l'escola”

Titella, marioneta, ninot, putxineli, perot, guinyol, nano, cabut o gegant són alguns dels noms que en distints llocs reben els protagonistes del “teatre de

l'animat”, les modalitats expressives i artístiques que concentren l'activitat professional de dues dones valencianes inspiradores d'El Marionetari, una asso-

ciació d'amics i amigues “de la marioneta i altres arts” amb vocació educativa. Elles són també les ànimes del Teatre Buffo.

R.M. Empar Claramunt (Puçol, 1954), directora de Teatre Buffo des de fa dues dècades, és una llicenciada en Filologia Moderna que va donar el bot al món del titella, deixant les classes d'Itàlia que havia impartit durant 14 anys al Centre Leopardi de València. La seua companya, Carme Garcia Corberán (Xest, 1957), fa tres anys que va demanar l'excedència com a mestra per a dedicar-s'hi íntegrament al Teatre Buffo, al qual pertany des de 1990. És autora de la recerca “Els titelles al currículum d'Educació Primària”.

- Com naix el vostre interès pel titella?

- Empar Claramunt: Un dia vaig llegir un text d'una titellera italiana, Maria Signorelli, que explicava les tècniques que el seu marit, pedagog, aplicava a l'escola per a ensenyar llengües en situacions d'immersió lingüística i vaig comprovar que amb els titelles l'alumnat més inhibit participava activament. Després vaig muntar un laboratori de *pupazzi* (titelles) amb persones adultes, mestres, dissenyadors, cantautors i molts artistes. D'ahí va eixir una obreta en italià, que després vam traduir al valencià i al castellà. Va ser el moment que ens van arribar els primers contractes per a actuar.

- Carme G. Corberán: Jo he sigut mestra de Primària i de Secundària, mai ho oblide, encara que ara no exercisca la docència. Sempre he estat una gran aficionada al titella, encara que abans des d'una vessant diferent de la professional.

- Com es produeix l'encontre entre vosaltres?

- E. C.: Carme i jo som unes enamorades del món del titella. Ens vam conèixer en un viatge a Itàlia, organitzat pel Centre Leopardi, en 1987. Es va interessar pels titelles i després em va convidar a Elx, on ella treballava de mestra.

- C. G.: Jo feia classes de Valencià i pensava que una professional del món del titella

com Empar em podria tirar una maneta. Amb aquell alumnat d'Elx, vam aplicar una experiència de teatre negre, una tècnica que llavors jo desconeixia.

- El titella, és un bon recurs per a l'aprenentatge de les llengües?

- C. G.: Gràcies als titelles, jo, que era castellanoparlant, vaig aprendre molt de valencià.

- E. C.: És que les persones apliquem sempre un automatisme

Carme G. Corberán i Empar Claramunt durant l'entrevista. / J. BOLUDA

lingüístic. Tu pots comprendre les regles de la llengua, però per a poder emprar-les bé has de repetir moltes vegades les expressions. En l'obra que vam preparar per als xiquets d'Elx, ells havien d'aprendre els diàlegs, amb unes frases curtes molt expressives que en el moment de la representació pronunciaven en un correcte valencià. En la classe hi havia xiquets que manipulaven els ninots molt bé però no sabien fer veuetes, i a l'inrevés; però això va servir per a que entre uns i altres s'ajudaren i tot esquera bé.

- C. G.: A partir d'ací, Empar venia periòdicament a Elx a supervisar l'experiència.

- Però la companyia Teatre Buffo, ja estava en marxa?

- E. C.: Sí. Però quan donava classes en el Leopardi no li podia dedicar tot el temps. Quan em vaig deixar les classes, la companyia ja compta amb cinc o sis persones i ja puge a l'escenari.

- C. G.: Jo comence a involucrar-me en distints muntatges del Teatre Buffo com a tècnica de llums i so, però llavors encara continue en l'escola.

- Són sinònims, titella i marioneta?

- C. G.: La marioneta es mou per fils i el titella és com un guant. Però qualsevol cosa que necessite d'una persona per a manipular-la és un titella. A nosaltres ens agra-

da referir-nos al “teatre de l'animat”, que, a diferència per exemple dels dibuixos, precisa que algú li comuniqui la seua energia. En els cursos que impartim als mestres, també hi incloem les màscares, els titelles, les marionetes, els ninots, els perots... Cada lloc té la seua denominació pròpia, encara que coincideixen en els trets bàsics.

- Què sabem de la història del titella?

- E. C.: Està documentat que antigament a les esglésies s'aprofitaven les marionetes per a ensenyar mitjançant autos sacramentals o d'altres peces teatrals. De fet, la paraula “marioneta”, deriva de Maria, la mare de Déu. Però va arribar el moment que alguns van començar a emprar la marioneta com a vehicle per a la crítica social i en alguns llocs es van prohibir. Quan el cine no existia, les marionetes eren un espectacle sobretot per a majors, i és en 1919 quan un italià es planteja dirigir-ho específicament al públic infantil.

- Quines són les potencialitats educatives de les marionetes?

- E. C.: Són moltes. En unes jornades sobre dramatització a l'escola celebrades a Alzira em van demanar que preparara una ponència sobre titelles. A molts se'ls hi va obrir el cel, perquè vaig explicar les distintes tècniques de l'animat, de com es potencia la imaginació, l'expressió verbal i gestual. A partir d'allí, vam començar a impartir molts cursos i tallers al professorat de tots els nivells en distints llocs del País Valencià.

- C. G.: Aquesta etapa coincideix amb la introducció de les matèries optatives en Secundària, perquè

el professorat que fa teatre necessita recursos.

- Feu també formació per als joves?

- E. C.: Més que anar directament als estudiants, ens centrem més en els docents. La formació del professorat té un efecte multiplicador, perquè els coneixements i les eines adquirides arriben després a l'alumnat.

- C. G.: En Primària, els titelles es treballen com un recurs de primer ordre en la classe de Llengua, però també tenen un vessant expressiu molt important. Hi ha gent que entra en aquest món per la part dramàtica o per la plàstica.

D'altres, treballen amb titelles com a suport per a fer animació lectora.

- Com es veu l'escola des de l'escenari?

- C. G.: En general, s'ha produït un augment de l'interès, tant de l'escola com de les famílies, per assistir com espectadors a les representacions. En molts llocs s'han recuperat les setmanes literàries i culturals, però el treball a l'aula crec que ha anat a menys, veig molta desorientació, desil·lusió i cansament. Dit això, també és cert que els mestres inquietos continuen movent-se. Potser caldria reforçar la formació inicial en aquests aspectes expressius, perquè els mestres més joves encara s'hi impliquen poc.

- E. C.: Els titelles, que haurien d'estar a l'abast de tot el món, són encara uns desconeguts als que només es recorre com un recurs puntual en determinats moments. Molts no saben que poden ser un aliat excel·lent per al professorat amb alumnes de necessitats educatives especials.

- Heu trobat suport a la vostra tasca per part de les institucions?

- C. G.: Al País Valencià, no existeix una política clara de promoció oficial a la nostra activitat, que depèn en gran part de la sensibilitat concreta d'algunes persones, regidors d'ajuntaments o assessors pedagògics. En uns llocs ens subvencionen i en altres no, hi ha molta confusió, perquè per a assistir a un mateix espectacle en un lloc s'ha de pagar l'entrada mentre que en altre lloc l'accés és gratuït.

- Com teniu ara mateix la vostra agenda de treball?

- E. C.: Per sort, tenim molta feina i no parem de viatjar, perquè el boca a boca de la gent funciona i no ens podem queixar. Treballem sovint amb la gent de l'Escola Valenciana, mestres molt conscienciats sobre la importància educativa de l'expressió dramàtica.

- En què consisteix el Marionetari, l'últim projecte que esteu impulsant?

- C. G.: El Marionetari té distints vessants. És, primer, un espai de difusió on, mitjançant un centre de documentació, s'ofereix informació sobre el món del titella. Comptem amb un arxiu de grups i de vídeos per a donar a conèixer les distintes propostes artístiques. També organitzem mostres i conferències. El Marionetari també és un espai de formació, dirigit a per-

sones que treballen en el sector i que desitgen millorar la seua formació professional com actors, animadors, docents, etc.

- E. C.: El Marionetari també l'entendem com un centre per a la creació i l'experimentació, on puguen dialogar i enriquir-se les

distintes disciplines del teatre de titelles i del conjunt de les arts escèniques, la música, la dansa, la pintura, el cinema. Però el Marionetari és un espai lúdic-pedagògic on organitzem tallers per a difondre tècniques que no aprendran mai a l'escola. A mig termini, la intenció és formar un planter abundant de xiquets i xiquetes titellaires, tant productors com espectadors, que asse-

“Ens agrada referir-nos al Teatre de l'Animat, que precisa que algú li comuniqui la seua energia”.

“En Primària els titelles es treballen com un recurs en la classe de llengua, però també en l'expressió dramàtica, plàstica i animació lectora”.

El Sindicat va obtenir un gran suport electoral del PAS de les universitats públiques valencianes

L'homologació salarial i el Pla de xoc contra els interinatges, mesures prioritàries

L'homologació salarial per al personal d'Administració i Serveis (PAS) i l'establiment d'un pla de xoc contra els interinatges van ser les propostes més destacades del programa electoral de desembre de 2002 que, per al PAS de les universitats valencianes, va defensar l'STEPV-Iv. Transcorregut un temps des de la celebració de les eleccions, les dues propostes mereixen ara una atenció per tal de ser estudiades i desenvolupades de manera prioritària.

ALL-I-OLI
La incorporació d'aquestes dues mesures va contribuir decisivament a incrementar el suport electoral dels treballadors al Sindicat, que va passar a obtenir 18 delegades i delegats, molt per damunt dels 6 amb què comptava abans. Cal tenir en compte, a més, que en el còmput global de les eleccions el Sindicat va passar dels 18 representants anteriors als actuals 31, amb un increment global de 13. D'aquest increment, 12 delegats i delegades es van obtenir en candidatures del personal d'Administració i Serveis.

Ventall de retribucions

El punt de l'homologació salarial mereix un tractament immediat a la vista de la disparitat de situacions. Respecte a la catalogació laboral o administrativa del PAS, les plantilles, en els mateixos llocs de treball, presenten actualment classificacions laborals que disten en alguns casos fins a 14 punts en el complement específic. És el cas, per exemple, de la categoria d'auxiliar de serveis. Aquest lloc de treball a la Universitat d'Alacant (UA) està catalogat com C/D 14 E19; a la Universitat Jaume I de Castelló (UJI), com a D 14 E05; a la Universitat Politècnica de València (UPV), com a D 12 E05; a la Universitat de València-Estudi General (UVEG), com a D 12 E09, i a la Universitat Miguel Hernández d'Eix (UMH), com a D 14 E15. Però encara hi ha exemples més

sagnants. Tant la UA com la UJI, la UPV i la UMH contempen el grup C de biblioteques, mentre que aquest grup és inexistent a la UVEG, malgrat estar contemplada l'existència d'aquesta categoria als seus estatuts de 1985, encara vigents. També existeixen diferències absolutament discrecionals amb la categoria d'oficials (de clínica, de manteniment, de jardí botànic, de laboratori...), així com la dels tècnics mitjans i superiors i personal d'Administració General.

Interinatge a la Universitat

Pel que fa a l'interinatge, presenta un "millor" repartiment en el conjunt de les universitats públiques valencianes, encara que al programa electoral del Sindicat ja s'exigia als equips rectorals un pla de xoc específic per a solucionar aquest problema, que té a tantes persones amb un grau d'incertesa laboral abusiva. Per la seua banda, el Secretariat Nacional d'Universitats de l'STEPV-Iv ha acordat impulsar un treball rigorós per a aconseguir l'homologació salarial dels treballadores i treballadors interins amb la Universitat d'Alacant. D'altra banda, el Secretariat s'ha reafirmat en l'exigència d'establir plans de xoc contra l'interinatge. En aquest sentit, cal reiterar que els programes electorals són un compromís amb les companyes i els companys de treball que l'STEPV-Iv vol reiterar de nou.

ARXIU

El Govern valencià ha de demostrar amb fets l'acostament a la realitat universitària

La nova Llei Valenciana de les Universitats s'haurà de negociar amb els sindicats

El president de la Generalitat, Francisco Camps, anuncià en juliol el disseny de les línies mestres d'una futura Llei Valenciana d'Universitats. Davant els cinc rectors de les universitats públiques valencianes, Camps va expressar que s'hi inclourà un pla de finançament per a permetre "un marc estable", adaptat a les peculiaritats de cada universitat. Segons el president, la Llei contemplarà la creació d'una universitat pública per Internet i tractarà d'adaptar els estudis i les estructures orgàniques de les universitats a l'espai europeu d'Educació Superior, segons l'acord de Bolonya.

El president de la Generalitat, d'aquesta manera, fa front a la conjuntura exigida per l'extingit pla de finançament, que, malgrat els seus avantatges respecte a situacions anteriors, no ha significat una solució a les diferents necessitats que les universitats públiques valencianes tenien. A més d'insuficient, el pla extingit es caracteritzava per un mecanicisme i una rigidesa que no va permetre atendre les peculiaritats de cada universitat (estructura de personal, tant de PAS com de PDI, infraestructures, instituts d'investigació, convenis, etc.).

Obviament, no té les mateixes necessitats una universitat amb una estructura de recursos materials i personals complexa que una universitat de recent creació.

Més finançament

El nou pla, a més a més, haurà de contemplar l'augment de finançament que suposarà l'acord de Bolonya, l'execució del qual no pot ser abordada seguint el criteri d'augment zero mantingut fins ara per les actuals administracions, tant l'estatal com l'autonòmica. D'altra banda, la Llei hauria d'establir l'homologació retributiva amb altres comunitats autònomes per la via d'una profunda modificació dels conceptes i estructura del complement autonòmic, que tracte de generalitzar de manera substancial aquest concepte per a tot el professorat, tant contractat com funcionari. Des d'un punt de vista financer, la llei hauria de permetre, igualment, l'homologació i reclasseficació del PAS de les universitats valencianes.

Pel que sembla, la nova llei intentarà establir un marc de col·laboració entre el Govern de la Generalitat i les universitats valencianes, sobretot amb vistes al complex desenvolupament de la LOU, i, naturalment, haurà de crear un mapa raonable de titulacions, així com facilitar una cooperació en la recerca i la desitjable mobilitat de l'alumnat.

Complir les promeses

Aquests propòsits, enunciat pel president Camps en termes generals i abstractes, estan en la línia de gestos d'acostament del nou Govern a la realitat institucional universitària en allò que tant les universitats com els sindicats han demanat en els darrers temps de manera reiterada. STEPV-Iv espera que els gestos del president es tradueixen en mesures eficaces per a resoldre els problemes enunciat.

Complir les promeses

En aquest sentit, com que les mesures anunciades afecten directament al personal de les universitats, les condicions laborals dels quals van a ser modificades, STEPV-Iv exigeix la consulta i negociació de tots els aspectes ressenyats. Cal remarcar que la consulta i negociació va ser promesa pel conseller de Cultura, Educació i Esports, Esteban González, en les reunions amb aquest Sindicat i les diverses organitzacions representatives dels treballadors i treballadores de l'ensenyament valencià.

www.intersindical.org

edicions **Allioli**

Juan de Mena, 18 b.
46008 València
Tel.: 96 391 91 47
Fax: 96 392 43 34
allioli.stepv@intersindical.org

Conselleria abona unilateralment el complement per als mestres i llicenciats del primer cycle d'ESO

La Conselleria d'Educació va començar a abonar en juliol el complement retributiu per als mestres i llicenciats del primer cycle d'ESO dels centres i nivells concertats. Segons l'acord subscrit entre sindicats, patronals i Conselleria, als treballadors de l'ensenyament concertat se'ls havia d'abonar automàticament el complement quan s'hi incorporava a la nòmina del professorat dels centres públics, un fet que es va produir també en juliol. Per a l'ensenyament concertat, el complement, que no suposa la total homologació retributiva entre els mestres i professors de primer cycle d'ESO amb els del segon, ascendeix a 102 euros mensuals, traduïts en 87'5 euros pel prorrateig en 14 pagues anuals. En l'ensenyament públic no s'aplica el prorrateig.

L'Administració autonòmica va decidir, de manera unilateral, abonar aquest complement, ja que les negociacions amb la representació dels sindicats estaven bloquejades des d'abans de les eleccions autonòmiques de maig. Cal recordar que el *Boletín Oficial del Estado (BOE)* havia publicat un acord entre sindicats i patronals pel qual s'homologava la nòmina dels mestres i els llicenciats de primer cycle d'ESO amb els llicenciats de segon cycle. Conselleria va entendre que l'acord suposa-

va que la retribució econòmica dels mestres de primer cycle d'ESO superaria la dels seus homòlegs del sector públic, la qual cosa contradia l'acord de 1996 i les seues addendes. En adonar-se'n de la contradicció, Conselleria va demanar als sindicats i a les patronals la modificació del text l'acord. A instàncies de l'STEPV-IV, els representants dels treballadors de l'ensenyament van acceptar negociar la modificació del text legal, a condició que l'Administració es comprometera pública i per escrit, abans de les eleccions, a establir un calendari de negociació per a abordar temes com les plantilles d'Infantil, Batxillerat i cicles formatius, els sexennis i la reducció de la càrrega lectiva. Els portaveus de la Conselleria es van negar a adquirir cap compromís, amb el pretext que podia hipotecar el nou equip resultant de les eleccions autonòmiques.

Negociacions en marxa

La Comissió de Seguiment ha représ les negociacions amb el nou equip de la Direcció General de Centres Docents, però sense arribar a acords sobre cap de les nombroses propostes sindicals. En la primera reunió de setembre, els representants de l'Administració van reite-

rar que no es podia permetre que els mestres del primer cycle d'ESO de l'ensenyament concertat tingueren unes retribucions superiors als del sector públic. Tampoc no van respondre a la proposta sindical unitària de modificar l'acord d'homologació a condició que es negocien tots els temes que els sindicats reclamaven. L'Administració només va manifestar que calia complir l'acord mitjançant el qual qualsevol increment salarial de l'ensenyament públic repercutirà directament en el concertat, però no va aclarir per què no homologa els llicenciats i llicenciades del primer cycle d'ESO amb els del segon. Finalment, l'Administració va demanar als sindicats una relació ordenada de temes importants, per a ser abordats en posteriors reunions.

La posició del Sindicat

STEPV-IV entén que és prioritari arribar a un acord sobre l'homologació en Secundària, juntament amb temes com les plantilles d'Infantil, la revisió de les de Primària, el tractament de les de Batxillerat i cicles formatius, la reducció de la càrrega lectiva i els sexennis. Per la seua banda, l'Administració s'ha compromés a fixar un calendari de reunions per estudiar tots els temes.

En suspens la negociació sobre sexennis i plantilles d'Educació Infantil

Des de l'última Comissió de Seguiment del curs acadèmic 2002/03, està pendent la negociació per a

revisar les plantilles d'Infantil per tal d'equiparar-les a les de l'ensenyament públic, així com la

negociació dels sexennis. L'Administració no ha donat encara cap resposta sobre el particular.

Calendari de recol·locació del professorat de centres en crisi

La Comissió de Seguiment ha acordat establir el calendari de recol·locació per al professorat provinent de centres en crisi, el qual ha quedat establert de la manera que es detalla a continuació.

per a baremar el professorat sol·licitant i per a remetre aquesta baremació a la Comissió de seguiment.

28 de novembre

Sessió de la Comissió de Seguiment. Casació de prioritacions de centres i professorat.

25 de setembre

L'Administració enviarà al voltant d'aquesta data a tots els centres un escrit en el qual apareixeran totes les modalitats de recol·locació i els avantatges per al centre pel fet de recol·locar.

3 de desembre

Últim dia de presentació de reclamacions a la Comissió.

4 de desembre

Comissió de Seguiment, en cas d'haver-hi reclamacions per a la seua resolució.

15 d'octubre

Últim dia per notificar el professorat que vulga recol·locar-se i pels centres que desitgen recol·locar.

9 de desembre

Contractació del professorat seleccionat pels centres.

24 d'octubre

Comissió de Seguiment per a aprovar els llistats definitius de professors i centres.

En cas que algun professor o professora no es recol·locara en aquesta primera ronda, caldrà esperar a la ronda següent, possiblement en febrer de 2004. L'organització sindical del sector d'ensenyament privat aconsella que tot el professorat que es trobe en aquesta situació es pose en contacte amb l'STEPV-IV.

14 de novembre

Últim dia per a presentar els currículums als centres.

21 de novembre

Últim dia per part dels centres

HORARI D'ATENCIÓ A L'AFILIACIÓ A LES SEUS SINDICALS

Vesprades de 17 a 19 h.	CASTELLÓ	ALZIRA
OCTUBRE	1 - 15 - 29	8 - 22
NOVEMBRE	12 - 26	12 - 26
DESEMBRE	10	10
GENER	14 - 28	14 - 28
FEBRER	11 - 25	11 - 25
MARÇ	10 - 31	10 - 24
ABRIL	21	28
MAIG	5 - 19	12 - 26

- La seu d'Alacant estara atesa dilluns i dijous de 16:30 a 19:30 h.
 - La seu de València estara atesa tots els dies de 9:30 a 14h. i de 16:30 a 19:30h.
 - La seu de Gandia estara atesa tots els dimecres de 17 a 19h.

NOVETATS EN LA PÀGINA WEB

Vacants privada Conselleria publica a la seua web les vacants als centres concertats

(<http://www.cult.gva.es/dgcd/vacante.htm>) S'hi pot accedir a través de la web del Sindicat.

Llei de Qualitat (LOCE)

La informació i les anàlisis més completes sobre el desplegament de la Llei i els seus efectes. Anàlisi de les conseqüències de la LOCE per als centres privats i concertats.

La informació al dia

Totes les novetats sobre les negociacions dels convenis del sector. Enllaç a la web de la Confederació d'STEs (<http://www.stes.es>)

Per a contactar amb el Sindicat

A través del correu electrònic podeu fer-nos arribar consultes, dubtes, suggeriments o comentaris (privada.stepv@intersindical.org)

LA CONTRAREFORMA EDUCATIVA, EN MARXA

La Llei de Qualitat Educativa, més enllà dels canvis normatius que comporta, es configura com un autèntic conjunt d'actuacions que cal estudiar detingudament. En

pròximes edicions s'analitzaran els aspectes més rellevants, des de diferents perspectives. En aquesta ocasió s'aborda en una col·laboració l'ensenyament de la

Religió i els canvis que la Llei imprimeix a la coeducació, amb una declaració conjunta de les organitzacions de dones de diferents sindicats, entre elles els STES.

Societat, Cultura i Religió (o com combregar amb rodes de molí)

Joan Pau Cimarro Ramasco

Luis Buñuel va fer famós allò de "ser ateu gràcies a Déu", una paradoxa curiosa com la que es pot arribar amb la política beata del Ministeri de Cultura i Educació. Novament, la ministra Pilar del Castillo intenta privatitzar el servei públic educatiu amb la intrusió d'interessos ideològics. Aquesta privatització és la que es dedueix amb la introducció d'una assignatura, Societat, Cultura i Religió, que bé en la versió catequès o en la "no confessional" intenta acostar l'educació pública als postulats ideològics de l'Església més dretana. La publicació als inicis de juliol del Reial Decret de currículum de Secundària Obligatòria amb la versió "no confessional" de l'assignatura esmentada n'és una mostra dels vents de fonamentalisme que pretenen destruir un dels postulats bàsics de les societats modernes: la secularització de la vida civil, on els assumptes religiosos relatius a les creences són de consciència, és a dir, assumptes privats.

La LOCE i l'alternativa a la religió catòlica

La disposició addicional segona de la LOCE prescriu l'àrea o assignatura (¿) de Societat, Cultura i Religió com a obligatòria per a l'alumnat entre 7 i 17 anys. Aquesta prescripció ja està establerta en les organitzacions dels ensenyaments als trams educatius de Primària, Secundària i Batxiller en els articles 16, 23 i 35 de la Llei. La disposició addicional considera "dues opcions de desenvolupament", és a dir, dues versions de l'assignatura: una confessional d'acord amb "la confessió per la qual opten els pares o, en el seu cas, els alumnes, entre aquelles l'ensenyament dels quals l'Estat tinga subscrits acords", i una segona versió no confessional. L'esmentada disposició es concentra en la primera versió optant per la "moderna" distribució de papers entre Església catòlica i Estat en els continguts de la matèria i el professorat contractat per impartir l'assignatura: l'Església decreta els continguts i nomena els docents i l'Estat simplement paga. O, el que és el mateix, una entitat privada selecciona el professorat que paga la societat per un servei públic.

En el cas de "l'alternativa" a la Religió catòlica, l'evolució de l'assignatura ha patit successives revisions jurídicopolítiques des de l'e-

tapa de transició a la democràcia fins la LOGSE. Diferents sentències han intentat, sempre en fals, tancar el tema de forma contradictòria i tenint sempre la referència del Concordat entre l'Estat espanyol i el Vaticà. El primer desplegament de la LOGSE proposava com alternativa l'Estudi Assistit, però una curiosa sentència del Tribunal Constitucional va estipular que amb l'Estudi Assistit es discriminava als alumnes de Religió Catòlica perquè els que no optaven per ella podien estudiar més. Una Resolució en l'àmbit de l'Administració educativa valenciana, quan Francisco Camps estava al front de la Conselleria d'Educació, regulava els continguts de la matèria "Activitats d'estudi alternatives als ensenyaments de Religió", amb orientacions en una línia acadèmica basada en la història, l'antropologia i la filosofia de la religió (DOGV 3047/97, de 31 de juliol). La Resolució esmentada no contemplava l'avaluació d'aquestes activitats.

El desdoblament de la Religió en dues versions curriculars ha estat objecte de conflicte jurídic en declarar inicialment el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya com no constitucional l'obligatorietat de declarar en els sobres de matrícula sobre les creences i la confessió religiosa dels usuaris del servei educatiu públic en els trams assenyalats, amb l'excusa de planificació administrativa.

En la seua naturalesa, el problema no consisteix en l'anomalia d'equiparar dins l'horari lectiu la catequesi catòlica amb les Matemàtiques o la Literatura. Les creences religioses, un assumpte privat i de consciència, s'enfronten amb la proposta curricular de Societat, Cultura i Religió, que, en la versió no confessional, es presenta tan retrògrada com les ments cavernícoles dels inspiradors de l'anome-

nada Llei de Qualitat (LOCE). A aquesta versió no-confessional se li pretén aplicar un desplegament curricular ben allunyat d'unes rigores orientacions metodològiques i acadèmiques, un fet que revela el seu marcat caràcter paleoconservador.

ARXIU

El currículum de l'assignatura

L'assignatura no confessional és obligatòria per l'alumnat de l'ESO i el primer curs de Batxillerat i la concepció curricular coincideix, dissortadament, amb l'aplicada als desplegaments coneguts arran del Reial Decret de "mínims" del Ministeri d'Educació, una orientació pedagògica arcaica, rígida i beligerant.

Al Reial Decret, cal observar en primer lloc que, per pesera o indolència, la introducció al currículum de la matèria és idèntica per a l'ESO i el Batxiller. No es presenta cap orientació metodològica i procedimental, ni cap precisió sobre els elements de pràctica educativa. La lectura atenta del document provoca en qualsevol persona intel·ligent una irritació i picor dèrmica que creixen conforme avança la lectura. D'altra banda, es detecta que l'obsessió cronològica -present també en els desplegaments curriculars de l'àrea lingüística i humanística- provoca una situació curiosa: l'alumnat no podrà conèixer de forma monogràfica el cristianisme fins el nivell de 3r d'ESO. Així, el poder taumatúrgic d'aquesta religió no arribarà a temps als estudiants roïns, si se'n permet la broma. I per

temàtiques divertides, pot observar-se que el primer tema del primer curs de l'ESO, "Art i religió dels pobles prehistòrics", conté la següent perla: "Interpretació del paradigma religiós en coves i cavernes durant la prehistòria", llocs des d'on presumptament han d'haver eixit els autors del document. L'esborrany conté també diversos errors de caràcter conceptual, com el passatge referit a la dimensió moral (volen dir ètica) dels sistemes religiosos, o al de la dimensió científica, natural i social (sic) del fet religiós.

Per últim, el que resulta més patètic, malgrat les disfresses, és la visió unilateral i apologetica de les complexes relacions històriques entre les religions, particularment les existents entre el cristianisme i la nostra cultura. No es poden amagar en aquest sentit els elements apologetics en referir-se a "fonts de sentit" en la religió, o quan s'assenyalen els intents "totalitaris" d'abolir la religió mentre s'ignora sistemàticament i de forma explícita els conflictes entre la fe i la raó, la ciència i la religió o simplement els intents de la Inquisició d'abolir el lliure pensament. Resulta de tot punt impre-

sentable que les úniques referències a l'ateisme en el currículum d'ESO siguin declaradament negatives, associant-les sistemàticament al totalitarisme, o que l'integrisme s'associe a l'Islam contemporani, silenciament de manera sorprenent l'encara poderós integrisme cristià.

Educació i cultura religiosa

Les consideracions anteriors no pretenen negar la importància de la cultura religiosa en el currículum. De fet, un tractament curricular rigorós de la cultura religiosa ha de presentar els elements de caràcter antropològic, històric, cívic i ètic, però dissortadament aquestes claus resten borrades dels plans ministerials. Una pràc-

tica curricular, específica i transversal exigeix informacions i treball a l'aula dels elements artístics, ètics i culturals del fet religiós, uns elements que ja estan presents en els continguts de les assignatures d'Història, Llengua i Literatura, Ètica, Filosofia o Música, entre d'altres. Cal constatar, a més a més, que alguns dels epígrafs de les noves assignatures són idèntics als temes inclosos als currícula d'Història i Filosofia en el cas de Batxillerat, el que provoca reiteració injustificable. Per posar exemples, noms propis com fray Luis de León, sant Vicent Ferrer, Lutero, Galileo, Nietzsche, Joan XXIII o el Dalai Lama han d'estar presents de forma específica en determinades àrees o matèries, per a evidenciar les relacions entre cultura i pensament religiós.

És una obvietat que tot ciutadà amb una cultura científica i humanística elemental ha de saber qui eren Abraham, Jesús de Galilea o Mahoma. Com ho és conèixer els referents culturals al·lusius a la religió en l'obra de Luis Buñuel o Pier Paolo Passolini.

Protagonisme de la Conferència Episcopal

L'arquebisbe de Toledo, Antonio Cañizares, ha arribat a confessar sense reserves la satisfacció plena de la Conferència Episcopal per la solució donada pel Ministeri a l'assignatura de Religió. Cañizares ha declarat, a més, que havia desaparegut l'alternativa a la religió catòlica, ja que "tampoc no existeix en Llengua ni en Matemàtiques", i ha destacat les coincidències entre les dues versions de l'assignatura, coincidències fins i tot literals en els epígrafs temàtics on "els currícula s'han adaptat als manaments de la llei de l'Església i la del Ministeri", que, pel que sembla, són plenament coincidents.

La dubtosa constitucionalitat de la solució adoptada per les autoritats educatives s'ha de denunciar per tota la comunitat educativa davant de l'opinió pública i també davant de l'Administració i la Justícia.

El professorat té la greu responsabilitat de conèixer aquesta situació. Urgeix que la societat prenga consciència de la transcendència que pot tindre la creixent identificació entre els poders de l'Església i de l'Estat.

* Professor de Filosofia i membre de la Mesa Sectorial d'Educació per l'ISTEPV-IV.

"La dubtosa constitucionalitat de la solució adoptada s'ha de denunciar per tota la comunitat educativa davant de l'opinió pública i també davant de l'Administració i la Justícia."

"Resulta impresentable que les úniques referències a l'ateisme en el currículum d'ESO siguin declaradament negatives, associant-les al totalitarisme."

LA CONTRAREFORMA EDUCATIVA, EN MARXA

Per la coeducació, contra la LOCE

Organització de dones de la Confederació de STES,
Secretaries de la Dona de CGT, FE-CCOO i FETE-UGT

La coeducació és una pràctica que un important nombre de professores i professors realitza des de fa ja diversos anys, encara que en cap cas podem dir que el model coeducatiu estiga implantat de forma generalitzada en els nostres centres escolars. A pesar que la legislació anterior desenvolupava la necessitat de la superació de les discriminacions per raó de sexe des de l'educació, les diferents administracions educatives no han demostrat la suficient voluntat per formar el professorat ni per elaborar i difondre materials que animaren, orientaren i ajudaren a la coeducació.

En aquest sentit, la nova Llei, la LOCE, ve a agreujar la situació.

Moltes han estat les mobilitzacions realitzades contra aquesta llei segregadora, que pretén distribuir l'alumnat d'acord amb la situació socio-econòmica de la seua família, que parteix d'un concepte educatiu altament competitiu, orientat a l'èxit social entès com rendiment professional, que només dona importància a un ensenyament memorístic i no a una educació integral; una llei que perjudicarà l'ensenyament públic per a beneficiar el privat... i que significarà un pas endarrere en el desenvolupament de la coeducació, així com en la conquesta de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. En un tema tan complex com és el gènere, les lleis educatives deuen no només eliminar les barreres explícites que discriminen directament o indirecta les dones, sinó adoptar noves solucions que facen possible la formació de persones que desenvolupen les seues capacitats en tots els aspectes de la vida social, afectiva, cultural i professional. Vegem-ho amb detall.

El que diu la LOCE

El text de la LOCE, en tot el seu desenvolupament, fa referència únicament i exclusiva a alumnes, professors, directores de centre, experts, ciutadans..., oblidant que l'ús del masculí com genèric que suposadament engloba totes les persones, independentment del seu sexe, oculta, invisibilitza, subordina, infravalora i exclou les dones.

La LOCE reconeix, per omissió, que el sexe pot ser causa de discriminació per a l'admissió de l'alumnat en els centres públics, contrariant clarament el precepte constitucional que deixa ben clar que no pot prevaler discriminació alguna per raó de sexe. Amb aquesta ommissió s'obri la porta a l'educació segregada per raó de sexe, i això inclou la possibilitat de sostenir amb fons públics centres que mantinguen aquesta característica amb idearis que

ARXIU

poden defensar una educació diferenciada per a xics i xiques.

La LOCE acaba amb l'ensenyament comprensiu fins els 16 anys i introdueix eleccions primerenques d'itineraris acadèmico-professionals. L'anàlisi dels sistemes educatius europeus ha demostrat que com més prompte es produeix la diversificació curricular i, per tant, abans es produeix la presa de decisions per part de l'alumnat, més estereotipades són aquestes decisions d'acord amb el sexe. És a dir, amb menor edat l'alumnat està més condicionat pels estereotips de

gènere, estereotips que es van relativitzant amb la maduresa i amb el major coneixement de les possibilitats i les capacitats personals.

La LOCE dona a les autoritats religioses totes les competències en matèria de determinació del currículum de l'assignatura de Religió, així com

de decisió, supervisió i aprovació dels llibres de text i materials didàctics a utilitzar. Això és un aval per a la utilització dels desafortunadament famosos vídeos antiavortament o altres materials difosos en algunes classes de Religió i que tan nefasta repercussió tenen entre l'alumnat, sobretot el femení.

La LOCE rebutja una educació intercultural, que discriminarà especialment les xiquetes, en exigir a l'alumnat estranger l'acceptació de les normes establides amb caràcter general en els centres educatius, i negant així la possibilitat de qualsevol expressió de la seua especificitat cultural.

El que la LOCE no té en compte

La perspectiva de gènere en l'Educació. La LOCE ignora que xiquetes i xiquets parteixen de situacions de socialització diferents, que incorporen a la seua experiència escolar i que influiran en la seua elecció professional i vital, i no té en compte que són necessàries mesures específiques per a avançar en la igualtat dels sexes.

Que l'escola ha de constituir un espai de canvi i progrés social pel que fa a l'aprenentatge de noves actituds de ciutadania, convivència i igualtat. En aquest sentit, s'oblida que és necessari plantejar una formació integral basada en l'educació en valors.

Que segons tots els estudis sociològics les metodologies participatives i el treball en equip afavoreixen la implicació i protagonisme de les xiquetes i repercuteixen en la seua autoestima i projecció futura.

La importància de l'educació afectivo-sexual. La relació entre iguals en la vida pública i privada és completament ignorada en el currículum escolar. No es té en compte el nombre d'embarassos no desitjats en adolescents, el creixement del nombre de famílies monoparentals o els estudis realitzats sobre la sexualitat dels xics i les xiques, que demostren la necessitat de la formació sexual i dels afectes.

Que les responsabilitats domèstiques segueixen recaient majoritàriament en les dones. La Llei continua sense incorporar cap assignatura que permeta l'aprenentatge d'aspectes bàsics de la vida quotidiana, que possibilita l'autonomia personal i que permet que homes i dones comparteixen les tasques domèstiques, una assignatura que done valor a l'àmbit privat i de cura de les persones.

Que la formació del professorat és determinant per a la consecució de la igualtat d'oportunitats i la construcció d'una escola coeducativa. L'absència en el marc legal de qualsevol referència a la formació del professorat per a la coeducació, redunda en la desconsideració de les aportacions de les dones a la Història i a la Cultura, les actituds i continguts discriminatoris que actuen en el currículum ocult..., i mostra un autèntic desinterès per la consecució de la igualtat dels sexes.

ció de la igualtat d'oportunitats i la construcció d'una escola coeducativa. L'absència en el marc legal de qualsevol referència a la formació del professorat per a la coeducació, redunda en la desconsideració de les aportacions de les dones a la Història i a la Cultura, les actituds i continguts discriminatoris que actuen en el currículum ocult..., i mostra un autèntic desinterès per la consecució de la igualtat dels sexes.

Davant la LOCE, proposem

- Una educació transformadora de la realitat, motor de canvi social, compensadora de les desigualtats socials, entre les quals es troba la desigualtat per raó de sexe.
- Una educació integral, que done importància no només als conceptes, sinó a tots els aspectes de la vida de les persones, i que, enfront de les diferents formes de violència, especialment enfront de la violència de gènere, fomenti la convivència. Una educació que combine les llibertats i drets individuals de les persones amb els valors socials de solidaritat, cooperació i respecte mutu.
- Una educació que pose esment no només a les capacitats intel·lectuals de l'alumnat, sinó també als afectes i sentiments; que desenvolupe les distintes facultats de les persones en les seues diferents etapes i que ajude l'alumnat a desenvolupar una personalitat autònoma, que s'assumeix positivament com ser sexual, visca el seu cos i la seua sexualitat de manera saludable i desenvolupe unes habilitats socials que contribueixen a crear

- Una educació comprensiva en la qual l'alumnat prenga les decisions que afectaran la seua vida professional com més tard millor, el que facilitarà que ho faça amb més coneixement de causa i més autonomia i dependrà menys de l'entorn familiar i dels estereotips de gènere.
- Una educació que faça visibles les aportacions de les dones a la història de la humanitat i als distintes sabers. Una educació que valore les experiències de les dones, tant en l'àmbit públic com en el privat, que reconega la importància dels treballs fetes tradicionalment per les dones, de les tasques de reproducció i de cures, i que fomenti la participació dels homes en aquestes activitats.
- No ens resignem. Mantindrem una contínua denúncia i resistència a la LOCE, tan oposada al conjunt de característiques d'un model educatiu progressista i a favor de la igualtat d'homes i dones, i intentarem contrarestar els seus efectes negatius. A pesar de la LOCE, seguirem treballant per una escola coeducativa, com molts professors i professores fan a les seues aules o els seus centres.

"En contra de la Constitució, la LOCE reconeix que el sexe pot ser causa de discriminació per a l'admissió de l'alumnat en els centres públics"

unes relacions interpersonals gratificant. Una educació que gire entorn de la satisfacció de les necessitats personals i no del mercat.

- Una educació que partisca del reconeixement de la diversitat i no d'una homogeneïtat inexistente. L'educació ha d'acceptar les diferències com un punt de partida real i positiu i parar esment especial a les persones i grups més discriminats. Des d'aquesta perspectiva ha de plantejar-se l'objectiu d'aconseguir una igualtat real i efectiva entre dones i homes.

- Una educació mixta obligatòria en els centres sostinguts amb fons públics, que siga el punt de partida necessari per a una escola coeducativa.

- Una educació laica, que no segregue l'alumnat en catòlics i no catòlics, que no impose una determinada moral repressora ni valors com la submissió, la resignació o la passivitat, que tants perjudicis han causat a les dones. El nostre és un Estat aconfessional i l'educació ha de ser aconfessional i plural.

- Una educació que faça visibles les aportacions de les dones a la història de la humanitat i als distintes sabers. Una educació que valore les experiències de les dones, tant en l'àmbit públic com en el privat, que reconega la importància dels treballs fetes tradicionalment per les dones, de les tasques de reproducció i de cures, i que fomenti la participació dels homes en aquestes activitats.

- No ens resignem. Mantindrem una contínua denúncia i resistència a la LOCE, tan oposada al conjunt de característiques d'un model educatiu progressista i a favor de la igualtat d'homes i dones, i intentarem contrarestar els seus efectes negatius. A pesar de la LOCE, seguirem treballant per una escola coeducativa, com molts professors i professores fan a les seues aules o els seus centres.

- Una educació que faça visibles les aportacions de les dones a la història de la humanitat i als distintes sabers. Una educació que valore les experiències de les dones, tant en l'àmbit públic com en el privat, que reconega la importància dels treballs fetes tradicionalment per les dones, de les tasques de reproducció i de cures, i que fomenti la participació dels homes en aquestes activitats.

- No ens resignem. Mantindrem una contínua denúncia i resistència a la LOCE, tan oposada al conjunt de característiques d'un model educatiu progressista i a favor de la igualtat d'homes i dones, i intentarem contrarestar els seus efectes negatius. A pesar de la LOCE, seguirem treballant per una escola coeducativa, com molts professors i professores fan a les seues aules o els seus centres.

- Una educació que faça visibles les aportacions de les dones a la història de la humanitat i als distintes sabers. Una educació que valore les experiències de les dones, tant en l'àmbit públic com en el privat, que reconega la importància dels treballs fetes tradicionalment per les dones, de les tasques de reproducció i de cures, i que fomenti la participació dels homes en aquestes activitats.

Pròxim número:
L'Educació Infantil en la LOCE

NATURA VALENCIANA

Fongs comestibles: els bolets

Joan V. Albero

En altres ocasions hem parlat ací d'alguns dels fongs comestibles més apreciats a casa nostra. Els més coneguts **rovellons** o **esclata-sangs** (*Lactarius*), les **tòfones** (*Tuber*) i les misterioses **amanites** (*Amanita*). Hui ens fixarem en un gènere força conegut pels micòlegs i molt apreciat al país veí, França. Estem parlant del gènere **boletus**.

Les **boletàcies** formen un grup molt extens de **basidiomicets** amb nombroses espècies de bolets micorizògens (unió d'una arrel i un fong), de polpa carnosa, en general formada per nombrosos tubs (encara que en algunes espècies són làmines), anomenada popularment **molsa**. Són fongs de gran importància per a l'ecologia dels nostres boscos, molts dels quals són comestibles i que han atret des d'antic l'atenció dels amants de la micologia.

El gènere **boletus** comprén les espècies comestibles més apreciades pels buscadors de bolets, de carn abundant i compacta que tallada a làmines primes es poden assecat fàcilment, conservant molt bé el seu aroma, i que d'antany van ser objecte d'un actiu comerç. Són coneguts popularment com **surenys** o **ceps** i de vegades no són fàcils de distingir entre ells. El **sureny fosc** (*Boletus aereus*), que presenta el barret color castany fosc, i el **sureny típic** o **cep** (*Boletus edulis*), amb el barret de color terrós però sempre amb el marge més clar, són les espècies excel·lents comestibles més apreciades pels micòlegs.

Algunes espècies de boletus són anomenades **mataparents** degut a una mala interpretació popular que li atribueix toxicitat a un color blavós, que pot aparèixer en els porus o en la carn, i que no es més que un procés d'oxidació que sofreix el fong quan aquestes parts són danyades.

www.intersindical.org/stepv

Antonio Nacle (tercero por la izquierda), junto a sus compañeros de Mesa, preside el VIII Congreso de la Confederación. / ARXIU

Ciento cincuenta delegados de los STEs abordan la política sindical en el VIII Congreso de la Confederación

ALL-I-OLI
Del 27 al 30 de junio de 2003 se celebró en Poio (Galiza) el VIII Congreso de la Confederación de STEs. Bajo el lema: "Nuevas realidades, nuevos retos. Nuevas alternativas", 150 delegados y delegadas abordaron los

cambios sociales y el papel de los movimientos antiglobalización, la contrarreforma educativa, la presencia en nuevos sectores como la administración pública y la sanidad, ... y con ello la adecuación de las estructuras confederales a la nueva realidad.

Resolución del VIII Congreso de la Confederación de STEs

Libertad inmediata para Secundino Vallejo

Mientras nosotros hemos estado este fin de semana dirimiendo nuestras diferencias en este Congreso, un compañero nuestro -que podría haber estado aquí como delegado- Secundino Vallejo, tra-

bajador del metal y miembro del Secretariado de la Intersindical Valenciana, ingresó el pasado día 19 de junio, en cumplimiento de los seis meses de privación de libertad a los que ha estado condenado por firmar, en el año 98, un artículo de prensa en el que formulaba graves imputaciones a dirigentes de CCOO, sindicato en el que militaba en aquel momento.

Como si hubiéramos vuelto de golpe a la larga noche del franquismo, una persona que además no tiene antecedentes penales, está encarcelada por el simple hecho de opinar. Es inaudito que en un Estado de Derecho alguien pueda ser encerrado, sólo por expresar libremente sus opiniones con

independencia de su contenido y de que se puedan contraer otras responsabilidades...

La solución de un conflicto entre miembros de un sindicato de clase no se ha de resolver jamás a través de la intervención de los tribunales, por dura que sea la disputa en cuestión.

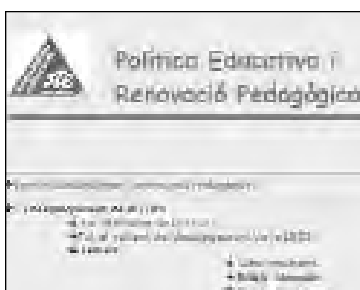
Los sindicatos y los sindicalistas hemos de ser los primeros comprometidos en defender pata todas y todos las libertades por las que tanto hemos luchado.

Por todo ello, el VIII Congreso de la Confederación de Trabajadoras y Trabajadores de la Enseñanza exige la inmediata puesta en libertad de nuestro compañero Secundino Vallejo.

30 de junio de 2003

E N X @ R X A T S

Albert Sansano

Àrea de Política Educativa i Renovació Pedagògica de l'STEPV-IV

La web de l'STEPV-IV estrena un nou espai per a l'Àrea de Política Educativa i Renovació Pedagògica. A través d'ella es pretén contribuir a la informació i el debat

sobre els aspectes més actuals de l'educació i la renovació pedagògica. Hi ha un espai dedicat al debat que sobre sindicalisme i renovació pedagògica s'està desenvolupant a proposta de persones dels MRPs des de l'últim congrés. Altre espai es dedicarà al seguiment del desenvolupament de la LOCE, amb informació i documents per a l'anàlisi crítica. Altres enllaços de la portada seran l'accés a *enxarx@ts*, la pàgina de recursos educatius i la informació sobre activitats de formació i altres punts d'interès.

<http://www.intersindical.org/stepv/peirp/>

El sitio docente

Aquesta és la primera incursió en Internet de la CTERA (Confederación de Trabajadores de la Educación de la República Argentina). Marta Maffei, presidenta del sindicat germà argentí, assenyala els seus objectius: col·laborar, a través d'una oferta

La Sala L'Horta, de València, inicia la campanya escolar de teatre amb Pelussa la intrusa

Teatre dels xiquets és el nom de la campanya escolar que, dirigida als centres educatius valencians presenta un any més la Sala L'Horta. Des de 1995, aquest projecte aposta per la promoció del teatre en valència, un esforç que ara compta amb el suport de la Conselleria de Cultura i Educació i Teatres de la Generalitat.

Els promotors pretenen oferir als estudiants "un teatre de qualitat, entretingut i educatiu", dins d'una concepció d'aquesta manifestació cultural lúdica i pedagògica: "El teatre és un espectacle com ara la tele o el cine, però és també un mitjà per educar els xiquets i conscienciar-los davant de temes importants. Per això, tractem d'oferir obres amb contingut".

Per a dur a terme els objectius pedagògics, l'activitat prossegueix després de finalitzar la funció, ja que cada alumne rep una documentació adaptada al seu nivell educatiu, que complementa l'activitat d'una manera amena i didàctica.

La programació prevista per al present curs escolar comença per als més menuts, fins als set anys, amb les representacions per L'Horta Teatre de "Pelussa la intrusa", que romandrà en cartell del 20 d'octubre al 16 de gener. Des del 19 de gener fins al 6 de febrer, el Teatre de la Caixeta representarà "Imaginar, ni dormir ni roncar", una obra dirigida a l'alumnat del segon cicle de Primària. Per últim, la companyia alcoiana Pot de Plom, amb Xavi Castillo, escenificarà per a l'alumnat del tercer cicle de Primària i primer de l'ESO les seues "Historietes medievals", un conjunt de seqüències basades en una recreació en clau d'humor de diverses rondalles populars. Pot de Plom actuarà entre el 9 de febrer i el 5 de març.

<http://www.elsitiodocente.org/>

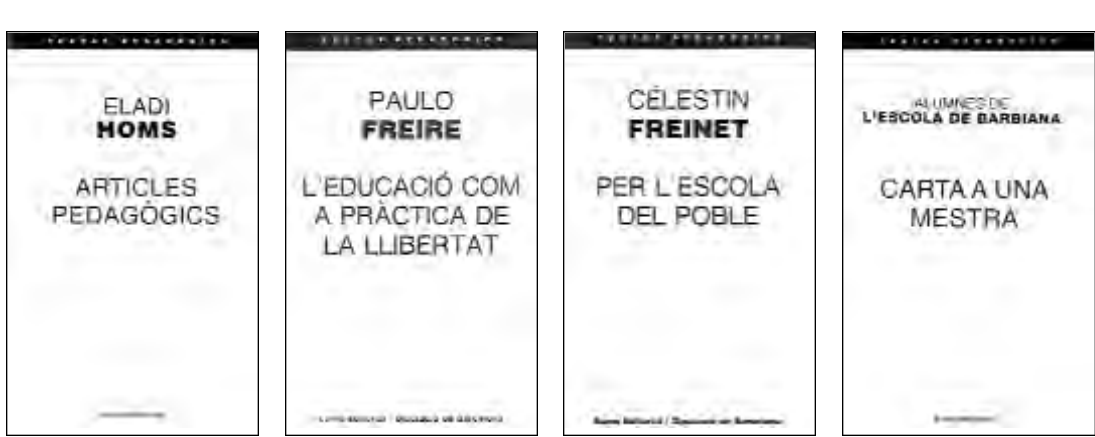
ESCRIT AHIR

“Los valencianos en San Sebastián”
o el valencianisme franquista (II)

Ferran Pastor

Fa uns dies, a Xirivella, fent-me una cervesa amb el ja històric lluitador Enric Tàrraga rememorava com el naixement de la meua curiositat pel valencianisme franquista. Era un agost de finals dels 80 a la Universitat Catalana d'Estiu, al Conflent. Durant l'habitual tertúlia nocturna a la fresca li vaig mostrar el llibre editat per l'Estel el 1932 "Concepte Doctrinal del Valencianisme" del financer i banquer Joaquim Reig, el qual abans de la guerra va ser dirigent de la Unió Valencianista, president del Centre d'Actuació Valencianista, director del setmanari "El Camí" i diputat de la Lliga Catalana per Barcelona al Parlament de la República. L'Enric, en veure'l, rebobinà fins a l'adolescència i tot entendent em revelà: *Xiquet, els joves de Lo Rat Penat trobarem uns llibres d'aquesta edició en el local i els distribuïrem. Quan s'enterà Joaquim Reig volgué comprar-nos-els. No li'ls venérem, perquè sabem que no li interessava que circulara la memòria d'un passat compromés.* Així vaig començar a indagar i a ensopegar més del que volia amb figures semblants a la ja tractada de Salvador Ferrandis. En aquest context del "volveran banderas victoriosas" és inexcusable tractar el tandem Joaquín Reig- Ignaci Villalonga per la seua provada eficàcia al servei

dels rebels feixistes. Comencem per Reig. L'historiador Borja de Riquer en *L'últim Cambó* ens detalla l'actuació de Reig al servei del Ministeri d'Afers Exteriors i del Servei de Premsa franquistes durant la guerra a París. Una de les seues missions seria coordinar les activitats de "l'Oficina de Premsa i Propaganda" al servei de Franco que havien muntat els prohoms de la Lliga de Cambó amb l'ambaixada del govern de Burgos. Missió que va arrodonir amb l'escriptura de llibres de fort impacte propagandístic antirrepublicà, el més emblemàtic dels quals fou *La justice du Frente Popular en Espagne*, del qual se'n farien dues edicions i encara una altra en italià finançada per Cambó. Acabem amb el llibre *Los Valencianos en San Sebastián* una crònica de la colònia franquista valenciana durant el conflicte en aquella ciutat, de la qual podem extraure un bon quadre sociològic de la nostra dreta als anys 30. Crònica adobada amb les naturals incursions d'agraïment i adoració al Caudillo. L'autor és Teodoro Llorente Falcó, el qual durant els anys 20 i 30 demostrà des de la direcció de *Las Provincias* un significatiu suport al valencianisme, sobretot el cultural. Arribà a publicar en valencià a l'Estel i a altres col·leccions.

Uns clàssics imprescindibles

Col·lecció Textos Pedagògics Editorial Eumo (Estudis Universitaris de Vic) Vic, 1987-2003

No abunden a casa nostra les editorials especialitzades en textos educatius, i menys encara les que, amb voluntat de servei públic més que de negoci, aposten per traduir directament l'obra original a la nostra llengua. És el cas dels llibres de butxaca de l'esplèndida col·lecció "Textos pedagògics" d'Eumo, massa desconeguts encara al País Valencià i que mereixen una atenció destacada. Sota la direcció d'Antoni Tort, l'editorial dels Estudis Universitaris de Vic ha rescatat amb molt de criteri

una selecció bàsica del pensament més lúcida de la història de l'educació en una col·lecció de clàssics d'ahir i d'avui que hauria d'estar present en la biblioteca del professorat més inquiet. Vegem-ne només una xicoteta mostra dels autors i títols reunits: Plató (*Paideia: Protàgoras, de la República i de les Lleis*), Ramon Llull (*Pàgines pedagògiques*), Rousseau (*Emili o de l'educació*), Condorcet (*La instrucció pública*), Dewey (*Democràcia i escola*), Piaget (*Escrits per a educadors*), A.S. Neill (*Summerhill*), Decroly (*La funció de globalització i altres escrits*), Paulo Freire (*L'educació com a pràctica de la llibertat*), Vigotski (*Pensament i llenguatge*), Ferrer i Guàrdia (*L'escola moderna*), Rosa Sensat (*Vers l'escola nova*), Alumnes de

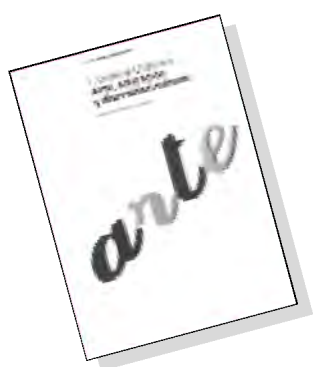
l'Escola de Barbiana (*Carta a una mestra*). Les pàgines dels textos originals van sempre introduïdes per un documentat estudi a càrrec d'un expert que aporta, a més, una referència biogràfica de l'autor, junt a unes notes històriques i educatives dels Països Catalans i de l'Estat, de gran utilitat per a contextualitzar l'obra. Els ensenyants que en la seua formació inicial no s'hi van poder acostar a aquests clàssics, tenen ara una nova oportunitat per a accedir a aquesta imprescindible col·lecció pedagògica.

Més informació: www.eumoeditorial.com eumoeditorial@eumoeditorial.com

ESCRIT AVUI

José Gimeno Sacristán *El alumno como invención* Morata, Madrid, 2003. 252 pàgs.

F. Graeme Chalmers *Arte, educación y diversidad cultural* Paidós, Barcelona 2003. 150 pàgs.

Vicent Luna, Susanna Francés *Com viure i conviure, deixant viure?* Ajuntament Reus, 2002. 144 pàgs.

Miguel Ángel Santos Guerra *Una flecha en la diana. La evaluación como aprendizaje* Narcea, Madrid, 2003. 124 pàgs.

Treballs de sociolingüística catalana, núm. 16 Grup Català de Sociolingüística, València, 2002. 310 pàgs.

En aquest llibre, el professor Gimeno Sacristán parteix del fet que l'alumne i la infància en general són construccions dels adults elaborades al si de la cultura i les pràctiques socials. Des d'aquesta constatació, l'autor mostra l'oblit del subjecte de l'educació per part de les reformes curriculars recents. D'aquesta manera, les polítiques i discursos educatius han ignorat els canvis profunds propis d'una joventut molt diversa en els últims temps ha experimentat importants transformacions. Així, la recuperació del subjecte escolaritzat com referent per a projectar, desenvolupar i avaluar la qualitat de l'educació és l'objectiu central d'una obra que fa un recorregut multidisciplinari en l'evolució d'uns menors convertits en escolars baix la mirada vigilant, disciplinadora, protectora i amorosa dels pares i dels professors.

Davant dels reptes de la integració dels nous estudiants de diferents cultures i països, el autor ens proposa una adequació dels currículums d'art, més enllà del simple fet d'afegir algunes unitats sobre l'art de diverses cultures. Són moltes les possibilitats de descobrir els aspectes comuns de l'art de diverses cultures. L'autor també s'interessa per les raons que provoquen el naixement de l'activitat artística i la funció històrica i actual de l'art, les quals poden investigar-se transculturalment. L'art necessita ser vist com una potent vessant de la vida cultural, que ajude a identificar les semblances en els rols i les funcions de les experiències artístiques a través de les diverses cultures, i al mateix temps que es convertisca en un necessari agent de canvi social.

Els autors, professors d'Educació Secundària a Alcoi, van obtenir amb aquest text el premi Angeleta Ferrer i Sensat a la recerca i innovació educatives de l'Ajuntament de Reus en 2001. El treball aposta per la implicació col·lectiva del professorat per a promoure una educació en valors que contribueix a millorar la convivència i les relacions als centres educatius. Des d'aquesta perspectiva, s'hi aposta per la definició, dins dels equips educatius, de dinàmiques de treball que impliquen també els estudiants. Luna i Francés es qüestionen el paper de l'escola en la societat: "Tenim la sensació que amb el nostre treball hem contribuït a l'aprenentatge de coneixements al voltant de la geografia, història, llengua..., però ens hem descuidat en part de l'educació dels sentiments i valors, no sols dels específics, sinó de la capacitat de valorar".

L'autor coneix bé el món educatiu, perquè ha passat per tots els nivells educatius: mestre de primària, professor de batxillerat i ara professor i catedràtic de Didàctica en la Universitat de Màlaga. Amb el seu bagatge professional, Santos Guerra planteja que l'avaluació és un fenomen educatiu que condiciona tot el procés d'ensenyament i aprenentatge. Des de la consideració que l'avaluació és més ètica que tècnica, l'autor entén que és necessari plantejar-se qui es beneficia quan es fa i a qui perjudica, a quins valors serveix i a quins destrueix. L'importància de l'avaluació no és la de classificar, comparar, seleccionar o qualificar, sinó la d'usar-la per a millorar els aprenentatges dels alumnes, les dinàmiques en els centres, la formació del professorat i la posada en pràctica de les reformes.

Els textos agrupats en aquest volum del Grup Català de Sociolingüística es dediquen en la seua primera part a l'estudi de la situació sociolingüística del País Valencià. Amb la coordinació de Miquel-Àngel Pradilla, professor de la Universitat Rovira i Virgili, es reuneixen treballs de Brauli Montoya, Ernest Querol, Carles Segura, Francesc J. Hernández i Dobón, Rafael Castelló, Vicent Pitarch i Manuel Alcaraz, entre altres, amb una notable diversitat de situacions i enfocaments. El treball del professor Pitarch, *La llengua catalana al sistema educatiu valencià*, es fonamenta en les dades que elabora cada any l'STEPV, el qual, segons l'autor, "manté un compromís exemplar amb el combat per la llengua al sistema educatiu i publica, amb puntualitat admirable, els resultats del seguiment que fa de la política lingüística a l'ensenyament no universitari".

Resolución aprobada en el IX Congreso del STEPV-Iv (Alacant, junio 2003)

Por una nueva cultura del agua en la cuenca del Mediterráneo

El agua es motivo de debate y de enfrentamiento. En los últimos años hemos visto como nuestros ríos han ido desapareciendo o convirtiéndose en cloacas. El río Segura es el

mejor ejemplo de lo que hay que evitar. Este documento, aprobado en el IX Congreso, es fruto de la experiencia y el compromiso que las personas que componen el STEPV vienen

desarrollando desde hace años para posibilitar un desarrollo sostenible. El agua es necesaria, pero es un recurso limitado que hay que preservar.

El agua es un recurso natural esencial. Su creciente escasez y progresiva contaminación supone uno de los desafíos ecológicos fundamentales para el futuro y, en la actualidad, resulta ya un problema crucial en muchos países del Sur: Un tercio de la población mundial no tiene acceso a agua en las debidas condiciones higiénicas, lo que según los informes de la OMS es el origen directo de más de seis millones de muertes anuales. En el futuro, de mantenerse los actuales criterios de gestión del agua, la situación se agravará rápidamente: junto al crecimiento incontrolado del consumo, el cambio climático podrá suponer una reducción de los recursos hídricos para grandes zonas del planeta y, especialmente, en la cuenca mediterránea.

La disponibilidad de agua suficiente, en cantidad y calidad, está en la base del desarrollo de los pueblos y de toda actividad productiva. De aquí que su control y posesión sea el objetivo de los grupos que detentan el poder económico y esté en el origen de una buena parte de las contiendas bélicas actuales.

Las manifestaciones ciudadanas en contra y a favor del PHN del Gobierno popular ilustran el grado de enfrentamiento que puede darse entre comunidades por motivo de la gestión y uso de agua. Al mismo tiempo, ponen de manifiesto la necesidad de un amplio debate nacional, que no se ha dado, sobre cómo resolver los problemas de escasez de agua, debate que tiene que encuadrarse dentro de lo que se ha venido en llamar "modelo de desarrollo sostenible". Los resultados de las recientes elecciones autonómicas, fundamentalmente en Aragón, País Valencià y Región de Murcia, en las que las distintas formaciones políticas han esgrimido su posición sobre el proyecto de PHN para captar el voto ciudadano, son, también, muy ilustrativas al respecto.

Déficit de agua

La situación, por lo que respecta a la Comunidad Valenciana, es de un déficit, cada vez mayor, de recursos hídricos. Este déficit es consecuencia directa de un modelo de desarrollo que no es respetuoso con el medio ambiente y que considera el agua no como un bien público, sino como algo de lo que se puede disponer a favor del beneficio privado. Como consecuencia se ha actuado, y se sigue haciendo, extrayendo el agua, allí donde se encuentre, en cantidades muy superiores a la capacidad de recarga de los acuíferos, sometidos a una sobreexplotación brutal y provocando, al mismo

ARXIU

tiempo, la salinización de los mismos.

Para resolver los problemas de la escasez de agua, históricamente, se optó desde las administraciones públicas por una política de construcción de embalses y, más tarde, de trasvases, trayendo agua de otras cuencas. En concreto y, por lo que respecta a la cuenca del Segura, en 1968 se aprueba definitivamente el proyecto de construcción del trasvase del Tajo al Segura. En 1971 se promulga la ley sobre aprovechamiento conjunto del Tajo y del Segura, que establece el trasvase de un máximo de 600 Hm³ anuales (400 Hm³ para regadío) en la primera fase y hasta un máximo de 1.000 Hm³ anuales en una segunda fase. Este trasvase se hace para acabar con el déficit estructural de agua existente en la época, y si se analiza desde una perspectiva global, el citado trasvase constituye un ejemplo perfecto sobre cómo la generación de expectativas acerca de un incremento futuro de los recursos hídricos conduce a una situación de déficit estructural peor que la existente inicialmente.

Los mismos planteamientos

Sin aprender para nada de la experiencia, actualmente se acude a las mismas fórmulas para

resolver el déficit estructural de agua, que cada vez es mayor, y así es como aparece el PHN, en que el Gobierno realiza una planificación hidrológica basándose en una metodología alejada de la realidad y que propicia una política cada vez más costosa, ineficaz e insostenible.

En síntesis, se parte de estimar las necesidades de cada cuenca estableciendo el gasto de agua que permite cubrir los usos actuales y previsibles a medio plazo; a continuación se calculan los recursos de agua realmente disponibles en esa cuenca, y, finalmente, si los recursos son superiores se declara "excedentaria" la cuenca; si, por el contrario, los recursos son menores la cuenca sería "deficitaria". Sobre esa base analítica la "planificación" por medio de la construcción de nuevos embalses, encauzamientos y trasvases, y, últimamente, recurriendo masivamente a la desalación. Así, la política hidrológica de los sucesivos gobiernos

se resume en el intento de superar, a base de hormigón, la clásica diferenciación entre la "España húmeda" y la "España seca". Y el resultado, por utilizar su propia terminología, es el constante crecimiento del "déficit" de recursos hídricos, aunque ya seamos el segundo país del mundo en embalses por habitante.

"El agua es un recurso escaso que hay que preservar. Necesitamos una nueva cultura del agua en la que la idea de ahorro ocupe el lugar central"

Los resultados obtenidos confirman que es necesaria una nueva política de gestión del agua, una política que ha de estar fundamentada en la consideración del agua como un

recurso escaso, que es necesario preservar, y, por lo tanto, una política en la que la idea de ahorro ocupe el lugar central. Esta política pasaría necesariamente por los siguientes puntos:

- Un debate comarcal sobre el modelo de desarrollo, que haga que éste sea fruto de un amplio acuerdo, y no esté dictado, casi exclusivamente, por los intereses, muchas veces especulativos, de los grupos de presión.
- Una planificación territorial

de las comarcas, mediante la elaboración de los correspondientes PAT, enmarcados en el Plan Director de la Comunidad, en donde se determinen los distintos usos de los terrenos (cultivos, residenciales, protegidos y a proteger...) y se planifique el desarrollo en base a los recursos disponibles.

- Una mejora en las técnicas de regadío, haciendo una clara apuesta a favor de los que ahorran agua.

- Una mejor depuración de las aguas residuales para poderlas reutilizar, tanto para riego como para otros usos.

- La prohibición de la ampliación de las superficies regadas (cuestión ésta que ya viene recogida, aunque no se cumple, tanto en los planes de cuenca como en el PHN).

- La prohibición y cierre de los pozos ilegales, y la revisión de las concesiones para la extracción que se hicieron en su día, para acabar con el uso fraudulento de las mismas.

Nueva cultura del agua

En definitiva, reclamamos una nueva cultura del agua, basada en la sostenibilidad del recurso, desterrando la política del despilfarro que preside, en este tema, la mayoría de las actuaciones gubernamentales.